

Concordia Seminary - Saint Louis

Scholarly Resources from Concordia Seminary

Ebooks

Print Publications

3-2-2020

The Book of Leviticus

S. R. Driver
ir_drivers@csl.edu

H. A. White
ir_whiteh@csl.edu

Follow this and additional works at: <https://scholar.csl.edu/ebooks>

Part of the [Biblical Studies Commons](#)

Recommended Citation

Driver, S. R. and White, H. A., "The Book of Leviticus" (2020). *Ebooks*. 18.
<https://scholar.csl.edu/ebooks/18>

This Book is brought to you for free and open access by the Print Publications at Scholarly Resources from Concordia Seminary. It has been accepted for inclusion in Ebooks by an authorized administrator of Scholarly Resources from Concordia Seminary. For more information, please contact seitzw@csl.edu.

S. R. Driver and H. A. White

The Book of Leviticus

In Hebrew

BS15
2
1893
Y.3

The Book of Leviticus

DRIVER & WHITE

THE SACRED BOOKS
OF
The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

by eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE, MD.

PART 3

The Book of Leviticus

BY

S·R·DRIVER AND H·A·WHITE

Leipzig

J. C. HENKRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

THE BOOK
OF
Leviticus

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

S·R·DRIVER, D. D.

REGIUS PROFESSOR OF HEBREW, AND CANON OF CHRIST CHURCH, OXFORD,
FORMERLY FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

ASSISTED BY

REV. H·A·WHITE, M. A.

FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore

THE JOHNS HOPKINS PRESS

London

DAVID NUTT, 270-271 STRAND

ויקרא

- 1 יקרא אל משה וידבר יהוה אליו מאהל מועד לאמר: דבר אל בני ישראל א. 1,2
 ואמרת אלהם אדם כי יקריב מכס קרבן ליהוה מן הבהמה מן הבקר ומן
 הצאן תקריבו את קרבני-כס:
 3 אם עלה קרבנו מן הבקר וזכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב 3
 אתו לרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש העלה ונרצה לו לכפר 4
 עליו: ושחט את בן הבקר לפני יהוה והקריבו בני אהרן הכהנים את ה 5
 הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד: והפשיט את העלה 6
 ונתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח וערכו עצים על 7
 האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים ואת הראש ואת הפרר על העצים 8
 10 אשר על האש אשר על המזבח: וקרבו וזרעו ירחין במים והקטיר הכהן את הכל 9
 המזבחה עלה אשה ריח ניחוח ליהוה:
 ואם מן הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה וזכר תמים יקריבנו: י
 ושחט אחו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו 11
 על המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו וערך הכהן אתם ואת ראשו ואת פדרו 12
 15 על העצים אשר על האש אשר על המזבח: והקרב והזרעים ירחין במים והקריב 13
 הכהן את הכל והקטיר המזבחה עלה הא אשה ריח ניחוח ליהוה:
 ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוה והקריב מן החרים או מן בני היונה את 14
 קרבנו: והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את ראשו והקטיר המזבחה ונמצה דמו 15
 על קיר המזבח: והסיר את מראתו בנציתה: והשליך אתה אצל המזבח קדמה 16
 20 אל מקום הדשן: ושפע אתו בכנפיו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על 17
 העצים אשר על האש עלה הא אשה ריח ניחוח ליהוה:
 ונפש כי תקריב קרבן מנחה ליהוה סלת יהיה קרבנו ויצק עליה שמן ונתן א. 2
 עליה לבנה: והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמין משם מלא קמצו מסלתה 2
 25 ומשטנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אוזרתה המזבחה אשה ריח ניחוח
 ליהוה: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשי יהוה: 3
 וכי תקרב קרבן מנחה מאפה תנור סלת חלות מצה בלולת בשמן ורקיקי 4
 מצות משחים בשמן: ואם מנחה על המחבת קרבנך סלת בלולה בשמן מצה ה
 תהיה: פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הא: ואם מנחת מרחשת 7,6
 30 קרבנך סלת בשמן תעשה: והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליהוה 8
 והקריבה אל הכהן והנישה אל המזבח: והרים הכהן מן המנחה את אוזרתה 9
 והקטיר המזבחה אשה ריח ניחוח ליהוה: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש
 קדשים מאשי יהוה:
 כל המנחה אשר תקריבו ליהוה לא תעשה חמין כי כל שאר וכל דבש לא 11
 35 הקטירו ממנו אשה ליהוה: קרבן ראשית תקריבו אתם ליהוה ואל המזבח לא 12

List of Contributors

- Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Glasgow).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Winchcombe).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne, Australia).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Breslau).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
20 Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
25 Psalms: J. Wellhausen (Göttingen).
Proverbs: A. Müller* and E. Kautzsch (Halle).
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
30 Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia) †
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: }
35 Nehemiah: } H. Guthe (Leipzig).
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

* Died September 12th 1892.

† Professor Abraham Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

4. הקהל פר כן בקר יתמים לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד: וסמכו זקני 16
 העדה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחט את הפר לפני יהוה: והביא 16
 הבהן המשיח מדם הפר אל אהל מועד: וטבל הכהן אצבעו מן הדם והזה שבע 17
 פעמים לפני יהוה את פני הפרכת: ומן הדם יתן על קרנת המזבח אשר לפני 18
 יהוה אשר באהל מועד ואת כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח 5
 אהל מועד: ואת כל חלבו ירים ממנו והקטיר המזבחה: ועשה לפר כאשר עשה 19
 לפר החטאת כן יעשה לו וכפר עליהם הכהן ונסלח להם: והוציא את הפר אל 21
 מהוין למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הא:
 אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה אלהיו אשר לא תעשינה 22
 10 בשננה ואשם: ויהודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר 23
 עזים וקר תמים: וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט: את 24
 העלה לפני יהוה חטאת הא: ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת 25
 מזבח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה: ואת כל חלבו יקטיר המזבחה 26
 כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו:
 15 ואם נפש אחת החטא בשננה מעם הארץ בעשתה אחת מכל מצות יהוה 27
 אשר לא תעשינה ואשם: ויהודע אליו חטאתו אשר חטא עליו: והביא קרבנו 28
 שעירת עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא: וסמך את ידו על ראש 29
 החטאת ושחט את החטאת במקום אשר ישחט את: העלה: ולקח הכהן מדמה ל 30
 באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: ואת 31
 20 כל חלבה יסיר כאשר יסיר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח 32
 ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו:
 33. ואם כבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: וסמך את ידו על 33
 ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט: את העלה: ולקח 34
 הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל 35
 25 יסוד המזבח: ואת כל חלבה יסיר כאשר יסיר חלב הכשב מזבח השלמים לה 36
 והקטיר הכהן אתם המזבחה על אש יהוה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר 37
 חטא ונסלח לו:
 5. ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה והא עד או ראה או ידע אם לוא יניד 8
 ונשא עונו: או נפש אשר תנע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת 2
 30 בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והא ידע ואשם: או כי ינע 3
 בטמאת אדם לכל טמאתו אשר יטמא בה ונעלם ממנו והא ידע ואשם: או נפש 4
 כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם 5
 ממנו והא ידע ואשם לאחת מאלה: והיה כי יאשם לאחת מאלה והתוודה את 6
 חטאתו אשר חטא עליה: והביא את אשמו ליהוה על חטאתו אשר חטא נקבה 6
 35 מן הצאן כשבה או שעירת עזים לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא 36
 ונסלח לו:
 7 ואם לא תניע ידו די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני 7
 בני יונה ליהוה אחד לחטאת ואחד לעלה: והביא אתם אל הכהן והקריב את 8
 אשר לחטאת ראשונה ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבריל: והזה מדם 9
 40 החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח חטאת הא: ואת 10
 השני יעשה עלה כמשפט וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו:
 11 ואם לא תשיני ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר 11
 חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי 12
 חטאת הא: והביאה אל הכהן וקמין הכהן ממנה מלוא קמצו את אוכרתה והקטיר 12

- 2,13 יעלו לרית ניחח: וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתך על כל קרבנך הקריב מלח:
- 14 ואם תקריב מנחת בפורים ליהוה אביב קלוי באש נָרְשׁוּ כרמל תקריב את
- 16.10 מנחת בפוריך: ונתת עליה שמן ושמת עליה לבנה מנחה הא: והקטיר הכהן את אזכרתה מנרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה ליהוה:
- 5
- 3.א ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הא מקריב אם זכר אם נקבה תמים
- 2 יקריבנו לפני יהוה: וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני
- 3 אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה
- 4 את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: והקטירו אתו בני אהרן הכהנים המזבחה על העלה אשר על העצים אשר על האש אשה ריח ניחח ליהוה:
- 7.6 ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבנו: אם
- 8 כשב הא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראש 15 קרבנו ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלבו האליה תמימה לעמת הנצה יסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: והקטירו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה:
- 20 13.12 ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראשו ושחט אתו לפני
- 14 אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את דמו על המזבח סביב: והקריב ממנו קרבנו אשה ליהוה את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה לרית ניחח ליהוה: כל 25 חלב ליהוה: חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו:
- 4.2.א וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא
- 3 בשגגה מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה: אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים 30 ליהוה לחטאת: והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה: ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד: וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש: ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח 35 העלה אשר פתח אהל מועד: ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: כאשר יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העלה: ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו: והוציא את כל הפר 40 אל מחוץ למחנה אל מקום מהור אל שפך הדשן ושרף אתו על עצים באש על שפך הדשן ושרף:
- 13 ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות
- 14 יהוה אשר לא תעשינה ואשמו: וגודעה החטאת אשר חטאו עליה ותקריבו

- וְשִׁטַּף בְּמֵי־מִים: כָּל זָכָר בְּכַהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הֵיאֵ: וְכָל חַטָּאת אֲשֶׁר 6,23.22
 יֹבֵא מִדְּמָה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לִכְפֹּר בְּקֹדֶשׁ לֹא תֹאכַל בְּאֵשׁ תִּשְׂרֹף:
- 7.2.א וְזֹאת תֹּרַת הָאֵשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הֵיאֵ: בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֶת הָעֵלָה יִשְׁחָטוּ 7.2.א
 אֶת הָאֵשֶׁם וְזֹאת דְּמוֹ יִזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְזֹאת כָּל תְּלֻבוֹ יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת 3
 הָאֵלִיָּה וְזֹאת הַחֶלֶב הַמְּכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב יֹאכַל כָּל הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב: וְזֹאת 4
 שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת וְזֹאת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל הַכֶּסֶלִים וְזֹאת הִיהִרַת עַל הַכֶּבֶד עַל 5
 הַכְּלִיֹּת יִסְרֹנָה: וְהַקִּטִּיר אִתְּם הַכֶּהֵן הַמִּזְבֵּחַה אֲשֶׁה לִיהוָה אֵשֶׁם הֵיאֵ: כָּל זָכָר 6.ה
 בְּכַהֲנִים יֹאכְלֻנּוּ בַּמָּקוֹם קֹדֶשׁ יֹאכַל קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הֵיאֵ: כַּחַטָּאת כַּאֲשֶׁם תֹּרַה אַחַת 7
 לָהֶם הַכֶּהֵן אֲשֶׁר יִכְפֹּר בּוֹ לוֹ יִהְיֶה: וְהַכֶּהֵן הַמִּקְרִיב אֶת עֹלֹת אִישׁ עוֹר הָעֵלָה 8
 10 אֲשֶׁר הַקֶּרֶב לִכְהֵן לוֹ יִהְיֶה: וְכָל מִנְחָה אֲשֶׁר תֹּאפֶה בַתְּנוּר וְכָל נְעִשָׂה בַּמִּרְחָשֶׁת 9
 וְעַל מִקְבַּת לִכְהֵן הַמִּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה: וְכָל מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְחִרְבָּה לְכָל 1
 בְּנֵי אֹהֶרֶן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו:
- 12.11 וְזֹאת תֹּרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לִיהוָה: אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבֻנּוּ וְהַקֶּרֶב 12.11
 עַל זֶבַח הַתּוֹרָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלוּלֹת בְּשֶׁמֶן וְרִקִּיקֵי מִצּוֹת מִשְׁחִים בְּשֶׁמֶן וְסֹלֶת מִקְרֶבֶת 12
 15 חֲלֵת בְּלוּלֹת בְּשֶׁמֶן: עַל חֲלֵת לֶחֶם חֲמִין יִקְרִיב קֶרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדָת שְׁלָמִיו: וְהַקֶּרֶב 13.14
 מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל קֶרְבָּן תְּרוּמָה לִיהוָה לִכְהֵן הַזֹּרֵק אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה: וּבִשֶׁר 10
 זֶבַח תּוֹדָת שְׁלָמִיו בְּיוֹם קֶרְבָּנוֹ יֹאכַל לֹא יֵינֹחַ מִמֶּנּוּ עַד בֶּקֶר: וְאִם גֵּדֵר אוֹ גִּדְבָה 16
 זֶבַח קֶרְבָּנוֹ בְּיוֹם הַקֶּרִיבֹתוֹ אֶת זִבְחוֹ יֹאכַל וּמִמְחֹרַת וְהַנּוֹתֵר מִמֶּנּוּ יֹאכַל: וְהַנּוֹתֵר 17
 מִבִּשֶׁר הַזֶּבֶח בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָף: וְאִם הָאֹכֵל יֹאכַל מִבִּשֶׁר זֶבַח שְׁלָמִיו בְּיוֹם 18
 20 הַשְּׁלִישִׁי לֹא יִרְצֶה הַמִּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יִחַשֵׁב לוֹ פְּגוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הַאֲכָלָת מִמֶּנּוּ
 עוֹנָה תֵּשָׂא: וְהַבִּשֶׁר אֲשֶׁר יֵנַע כָּכָל טָמֵא לֹא יֹאכַל בְּאֵשׁ יִשְׂרָף וְהַבִּשֶׁר כָּל טְהוֹר 19
 יֹאכַל בִּשֶׁר: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל בִּשֶׁר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לִיהוָה וְטָמְאָתוֹ עֲלֵיו 2
 וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהֵיא מֵעַמִּיָּה: וְנֶפֶשׁ כִּי תֵנַע כָּכָל טָמֵא בְּטָמְאָת אֲדָם אוֹ בְּבַהֲמָה 21
 טָמְאָה אוֹ בְּכָל שֶׁקֶץ טָמֵא וְאֹכַל מִבִּשֶׁר זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לִיהוָה וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ 25
 הַהֵיא מֵעַמִּיָּה:
- 23.22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל חֶלֶב שׁוֹר וְכֹשֶׁב 23.22
 וְעִזֵּי לֹא תֹאכְלוּ: וְחֶלֶב נִבְלָה וְחֶלֶב טְרֵפָה יַעֲשֶׂה לְכָל מִלְּאכָה וְאֹכַל לֹא תֹאכְלוּהוּ: 24
 כִּי כָּל אֹכֵל חֶלֶב מִן הַכְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמֶּנָּה אֲשֶׁה לִיהוָה וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ כֹּה 26
 27 הַאֲכָלָת מֵעַמִּיָּה: וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לַעֲוֹף וּלְבַהֲמָה: כָּל נֶפֶשׁ 27.26
 30 אֲשֶׁר תֹּאכַל כָּל דָּם וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהֵיא מֵעַמִּיָּה:
- 29.28 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמִּקְרִיב אֶת 29.28
 זֶבַח שְׁלָמִיו לִיהוָה יָבִיא אֶת קֶרְבָּנוֹ לִיהוָה מִזֶּבַח שְׁלָמִיו: יָדָיו תְּבִיאִינָה אֶת אֲשֵׁי ל
 יְהוָה אֶת הַחֶלֶב עַל הַחֹזֶה יְבִיאֵנוּ אֶת הַחֹזֶה לְהַנִּיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְהַקִּטִּיר 31
 הַכֶּהֵן אֶת הַחֶלֶב הַמִּזְבֵּחַה וְהִיא הַחֹזֶה לְאֹהֶרֶן וּלְבָנָיו: וְזֹאת שׁוֹק הַיָּמִין תִּתְּנוּ 32
 35 תְּרוּמָה לִכְהֵן מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם: הַמִּקְרִיב אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים וְזֹאת הַחֶלֶב מִכְּנֵי אֹהֶרֶן 33
 לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמִנָּה: כִּי אֶת חֹזֶה הַתְּנוּפָה וְזֹאת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת 34
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם וְזֹאת אִתְּם לְאֹהֶרֶן הַכֶּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי 3
 יִשְׂרָאֵל:
- וְזֹאת מִשְׁחַת אֹהֶרֶן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאֲשֵׁי יְהוָה בְּיוֹם הַקֶּרֶב אִתְּם לִכְהֵן לִיהוָה: לֹא 4
 40 אֲשֶׁר צוּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם מִשְׁחַח אִתְּם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: 36
 וְזֹאת הַתּוֹרָה לְעֵלָה לְמִנְחָה וּלְחַטָּאת וּלְאֵשֶׁם וּלְמִלְּוָאִים וּלְזֹבַח הַשְּׁלָמִים: אֲשֶׁר 38.37
 צוּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי בְּיוֹם צִוְּתוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת קֶרְבָּנֵיהֶם
 לִיהוָה כַּמְדַּבֵּר סִינַי:

5,13 המזבחה על אשי יהוה חטאת הא: וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לכהן כמגחה:

14.15 וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תמעל מעל וחטאה בשגגה מקדשי יהוה והביא את אשמו ליהוה איל תמים מן הצאן בעררך כסף שקלים בשקל 5 הקדש לאשם: ואת אשר חטא מן הקדש ישלם ואת חמישתו יוסף עליו ונתן אתו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו:

17 ונפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות יהוה אשר לא תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו: והביא איל תמים מן הצאן בעררך לאשם אל הכהן 18 וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג והא לא ידע ונסלח לו: אשם הא אשם 19 אשם ליהוה:

21.22 וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה וכחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגול או עשק את עמיתו: או מצא אבדה וכחש בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה: 23 והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגולה אשר גול או את העשק אשר עשק או 15 את הפקדון אשר הפקד אתו או את האבדה אשר מצא: או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו בראשו וחמשתו יסף עליו לאשר הא לו יתננו ביום 24 אשמתו: ואת אשמו יביא ליהוה איל תמים מן הצאן בעררך לאשם אל 26 הכהן: וכפר עליו הכהן לפני יהוה ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה לאשמה בה:

6.2.א וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה הא העלה על מזקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מדי בר ומכנסי בר ילבש על בשרו והרים את הדרשן אשר 3 תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ופשת את בנדריו ולבש 4 בנדים אחרים והוציא את הדרשן אל מחוץ למחנה אל מקום סהור: והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה וקער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה 5 העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: 6 וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: 7 והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלכנה אשר על המנחה 8 והקטיר המזבחה ריח ניחח אוכרתה ליהוה: והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו 9 מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלוה: לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה טאשי קדש קדשים הא כחטאת וכאשם: כל זכר בבני אהרן יאכלנה 11 חק עולם לדורתכם מאשי יהוה כל אשר ינע בהם יקדש:

13.12 וידבר יהוה אל משה לאמר: זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליהוה ביום הקטירה אתו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: 14 על מזבחת בשמן תעשה מרבת תביאנה . . . מנחת פתים תקריב ריח ניחח ליהוה: והכהן המשיח תחתיו טבניו יעשה אתה חק עולם ליהוה כליל הקטיר: 16 וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל:

18.17 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש קדשים 19 הא: הכהן המחטא אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד: כל אשר ינע בבשרה יקדש ואשר יזה מדמה על הבגד אשר יזה עליה תכבס במקום קדש: וכלי חרש אשר תבשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק 21

- תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימם לעלה: ושור 9.4
 ואיל לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה כלולה בשמן כי היום יהוה גר־אֶה אֵלֵיכֶם:
 ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה
 יהוה: ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה: 6
 5 ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בערך 7
 ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל 8
 המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל 9
 אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד המזבח: ואת החלב י
 ואת הכלית ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה יהוה
 10 את משה: ואת הבשר ואת העור שרף כאש מחוץ למחנה: וישחט את העלה 12.11
 וימצאו בני אהרן אליו את הדם ויזרקוהו על המזבח סביב: ואת העלה המצואו 13
 אליו לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח: וירחין את הקרב ואת הכרעים ויקטר 14
 על העלה המזבחה: ויקרב את קרבן העם ויקח את שעיר החטאת אשר לעם 15
 וישחטהו ויחטאהו כראשון: ויקרב את העלה ויעשה כמשפט: ויקרב את המנחה 17.16
 15 וימלא כפו ממנה ויקטר על המזבח מלבד עלת הבקר: וישחט את השור ואת 18
 האיל וזח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו ויזרקוהו על המזבח
 סביב: ואת החלבים מן השור ומן האיל האליה והמכסה והכלית ויתרת הכבד: 19
 וישימו את החלבים על החזות ויקטר החלבים המזבחה: ואת החזות ואת שוק 21.2
 הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה כאשר צוה יהוה את־ משה: וישא אהרן 22
 20 את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה והשלמים: ויבא משה 23
 ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ותצא 24
 אש מלפני יהוה ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים וירא כל העם
 וירגו ויפלו על פניהם:
 ויקחו בני אהרן גֹּבַב וּבִיּוֹהוּא אִישׁ מִחֲתָתוֹ וַיִּתְּנוּ בְּהֵן אֵשׁ וַיִּשִׂימוּ עֲלֶיהָ קֶסֶת אֵשׁ 10.א
 25 ויקריבו לפני יהוה אש זרה אשר לא צוה אתם: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל 2
 אותם וימתו לפני יהוה: ויאמר משה אל אהרן הא אשר דבר יהוה לאמר 3
 בקרְבֵי אֶקְדֹשׁ וְעַל פְּנֵי כָל הָעָם אֶכְבֵּד וַיִּדַם אֶהְרֹן: ויקרא משה אל מישאל ואל 4
 אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני הקדש
 אל מחוץ למחנה: ויקרבו וישאם בכתנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה: ה
 30 ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובנדיכם לא 6
 תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה
 אשר שרף יהוה: ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת יהוה 7
 עליכם ויעשו כדבר משה:
 וידבר יהוה אל אהרן לאמר: יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם 9.8
 35 אל אהל מועד ולא תמתו חקת עולם לדרתים: * * * * * ולהבדיל בין הקדש י
 ובין החל ובין הטמא ובין הטהור: ולהורת את בני ישראל את כל החקים 11
 אשר דבר יהוה אליהם ביד משה:
 וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים קחו את המנחה 12
 הנותרת מאשי יהוה ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש קדשים הא: ואכלתם 13
 40 אתה במקום קדוש כי חקך וחקך בניך הא מאשי יהוה כי כן צויתי: ואת 14
 חזה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנתיך אתך
 כי חקך וחקך בניך נתנו מזבחי שלמי בני ישראל: שוק התרומה וחזה התנופה 15
 על אשי החלבים יביאו להניף תנופה לפני יהוה והיה לך ולבניך אתך לחק
 עולם כאשר צוה יהוה:

- 8,2 א וידבר יהוה אל משה לאמר: קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הכנדים ואת
 3 שמן המשחה ואת פר החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות: ואת כל העדה
 4 הקהל אל פתח אהל מועד: ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו ותקהל העדה אל
 ה פתח אהל מועד: ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר צוה יהוה לעשות:
 5 ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירחין אתם במים: ויתן עליו את הכתנת ויחנר
 אתו באבנט וילבש אתו את המעיל ויתן עליו את האפד ויחנר אתו כחשב האפד
 8 ויאפד לו כו: וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת התמים:
 9 וישם את המצנפת על ראשו וישם על המצנפת אל מול פניו את ציין הזהב נור
 י הקדש כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן
 11 ואת כל אשר בו ויקדש אתם: ויו ממנו על המזבח שבע פעמים וימשח את המזבח
 12 ואת כל כליו ואת הכיור ואת כנו לקדשם: ויצק משמן המשחה על ראש אהרן
 13 וימשח אתו לקדשו: ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כתנת ויחנר אתם אבנט
 14 ויחבש להם מגבעות כאשר צוה יהוה את משה: ויגש את פר החטאת ויסמך
 15 אהרן ובניו את ידיהם על ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה את הדם ויתן
 על קרנות המזבח סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הדם יצק אל יסוד
 16 המזבח ויקדשהו לכפר עליו: ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת
 17 הכבד ואת שתי הכליות ואת תִּלְבָּתָן ויקטר משה המזבחה: ואת הפר ואת ערו
 18 ואת כשרו ואת פרשו שרף באש מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את משה: ויקרב
 19 את איל העלה ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל: וישחט ויזרק משה
 כ את הדם על המזבח סביב: ואת האיל נתח לנתחיו ויקטר משה את הראש ואת
 21 הנתחים ואת הפר: ואת הקרב ואת הכרעים רחץ במים ויקטר משה את כל
 האיל המזבחה עלה הא לריח ניחח אשה הא ליהוה כאשר צוה יהוה את
 22 משה: ויקרב את האיל השני איל המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש
 23 האיל: וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנוך און אהרן הימנית ועל בהן ידו
 24 הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם על
 25 תנוך אונם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית ויזרק משה
 כה את הדם על המזבח סביב: ויקח את החלב אתי האליות ואת כל החלב אשר
 על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכליות ואת תִּלְבָּתָן ואת שוק הימין:
 26 ומסל המצות אשר לפני יהוה לקח חלת מצה אחת וחלת לחם שמן אחת ורקיב
 27 אחד וישם על החלבים ועל שוק הימין: ויתן את הכל על כפי אהרן ועל כפי
 28 בניו ויגף אתם תנופה לפני יהוה: ויקח משה אתם מעל כפיהם ויקטר המזבחה
 29 על העלה מלאים הם לריח ניחח אשה הא ליהוה: ויקח משה את החזה ויניפהו
 תנופה לפני יהוה מאיל המלאים למשה היה למנה כאשר צוה יהוה את משה:
 ל ויקח משה משמן המשחה ומן הדם אשר על המזבח וזן על אהרן ויעל כנדיו
 ועל בניו ועל כנדי בניו ויקדש את אהרן ואת בניו ואת בניו ואת כנדי
 31 בניו אתו: ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשר פתח אהל מועד
 ושם תאכלו אתו ואת הלחם אשר בסל המלאים כאשר צִוִּיתִי לאמר אהרן ובניו
 32 יאכלהו: והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת
 34 ימים עד יום מלאת ימי מלאיכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם: כאשר עשה
 לה ביום הזה צוה יהוה לעשת לכפר עליכם: ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה
 36 שבעת ימים ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמותו כי כן צִוִּיתִי: ויעש אהרן
 ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה:
 9,2 א ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקוני ישראל: ויאמר אל אהרן
 3 קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני יהוה: ואל בני ישראל

ונגע בנבלתם יטמא: ובי יפל מנבלתם על כל דרע ורגע אשר ירע מהור הא: II.37
 ובי יתן מים על דרע ונפל מנבלתם עליו טמא הא לכם: 58
 ובי ימות מן הבחמה אשר הא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד הערב: 39
 והאכל מנבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את נבלתה יכבס בגדיו וטמא עד הערב: 5

ובל השרץ השרץ על הארץ שקין הא לא יאכל: כל הולך על גהון וכל הולך על ארבע עד כל מרבה רגלים לבל השרץ השרץ על הארץ לא תאכלום כי שקין הם: אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השרץ ולא תטמאו בהם ונטמאתם בס: כי אני יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו את נפשותיכם בכל השרץ הרמש על הארץ: כי אני יהוה המעלה את אהבם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים והייתם קדשים כי קדוש אני: 42-41
 ואת תורת הבחמה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים וכל נפש השרצת על הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל: 46

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזרע וילדה II.2.א
 זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדה היתה הטמא: וביום השמיני ימול בשר עדלתו: 3
 ושלושים יום ושלושת ימים תשב ברמי מהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי מהרה: ואם נקבה תלד וטמאה שבעים בנדה וששים יום ה: וששת ימים תשב על דמי מהרה: ובמלאת ימי מהרה לבן או לבת תביא בבש 20
 בן שנתו לעלה ובן יונה או תר להטאת אל פתח אהל מועד אל הכהן: והקריבו לפני יהוה וכפר עליה ומהרה ממקד דמיה ואת תורת הילדת לזכר או לנקבה: ואם לא תטמא יהיה די שיה ולקחה שתי תרים או שני בני יונה אחד לעלה ואחד להטאת וכפר עליה הכהן ומהרה: 48

וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או II.2.א
 ספחת או קהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחר מבניו הכהנים: וראה הכהן את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן 3
 ומראה הנגע עמק מעור בשרו נגע צרעת הא וראהו הכהן וטמא אתו: ואם 4
 בהרת לבנה הא בעור בשרו ועמק אין מראהו מן העור ושערה לא הפך לבן 30
 והסניר הכהן את הנגע שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השביעי והנה הנגע עמק בעינו: לא פשה הנגע בעור והסנירו הכהן שבעת ימים שנית: וראה הכהן 6
 אתו ביום השביעי שנית והנה פחה הנגע ולא פשה הנגע בעור ומהרו הכהן מספחת הא וכבס בגדיו וטהרו: ואם פשה הפשה המספחת בעור אחרו קראתו 7
 אל הכהן לטהרתו ונראה שנית אל הכהן: וראה הכהן והנה פשתה המספחת 35
 בעור וטמא הכהן צרעת הא:
 ונגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן: וראה הכהן והנה שאת 9
 לבנה בעור והא הפכה שער לבן ומקוה בשר חי בשאת: צרעת נושנת הא 11
 בעור בשרו וטמא הכהן לא יטמנו כי טמא הא: ואם פרוח תפרח הצרעת בעור 12
 וכסתה הצרעת את כל עור הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עיני הכהן: 40
 וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לבן 13
 מהור הא: וביום קראת בו בשר חי יטמא: וראה הכהן את הבשר החי וטמא 14
 הבשר החי טמא הא צרעת הא: או כי ישוב הבשר החי ונהפך ללבן ובא אל 16
 הכהן: וראהו הכהן והנה נהפך הנגע ללבן וטהר הכהן את הנגע מהור הא: 17

- 10,16 ואת שעיר החטאת הרש הרש משה והנה שרף ויקצף על אלעזר ועל איתמר
 17 בני אהרן הנותרים לאמר: מדוע לא אכלתם את החטאת במקום הקדש כי
 קדש קדשים היא ואתה נתן לכם לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יהוה:
 18 הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה אכול תאכלו אתה בקדש כאשר
 19 צויתי: וידבר אהרן אל משה הן היום הקרית את החטאתם ואת עלתם לפני 5
 2 יהוה ותקראנה אתי כאלה ואבלתי חטאת היום יקיימכם בעיני יהוה: וישמע משה
 ויטב בעיניו:

- II,2,a וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר אלהם: דברו אל בני ישראל לאמר 10
 3 ואת החיה אשר תאכלו מכל בהמה אשר על הארץ: כל מפרסת פרסה ושסעת
 4 שסע פרסת מעלת גרה בבמה אתה תאכלו: אך את זה לא תאכלו טמעלי
 הגרה ומספרי הפרסה את הגמל כי מעלה גרה היא ופרסה איננו מפריס טמא
 6.ה הא לכם: ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפריס טמא הוא לכם: ואת
 7 הארנבת כי מעלת גרה הוא ופרסה לא הפריסה טמאה הוא לכם: ואת החזיר כי 15
 8 מפריס פרסה הוא וישמע שסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם: מבשרם
 לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם:
 9 את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת במים בימים
 1 ובנהלים אתם תאכלו: וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת בימים ובנהלים מכל
 11 שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים שקץ הם לכם: ושקץ יהיו לכם מבשרם 20
 12 לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו: כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת במים שקץ
 הוא לכם:
 13 ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו שקץ הם את הנשר ואת הפרס ואת
 16-14 העוגיה: ואת הראה ואת האיה למינה: את כל ערב למינו: ואת בת היענה
 18.17 ואת התחמס ואת השחף ואת הגיץ למינהו: ואת הכוס ואת הינשוף: ואת 25
 19 התנשמת ואת הקאת ואת תרהם ואת השלף: ואת החסידה ואת האנפה
 למינה ואת הדוכיפת ואת העסלף:
 21.2 כל שרץ העוף ההלך על ארבע שקץ הוא לכם: אך את זה תאכלו מכל
 שרץ העוף ההלך על ארבע אשר לא יכרעים טמעל לרגליו לנתר בהן על
 22 הארץ: את אלה מהם תאכלו את הארבה למינו ואת הסלעם למינהו ואת התנינל 30
 23 למינהו ואת החגב למינהו: וכל שרץ העוף אשר לו ארבע רגלים שקץ הוא לכם:
 24 ולאֵלה תטמאו כל הננע בנבלתם יטמא עד הערב: וכל הנשא בנבלתם
 26 יכבס בגדיו וטמא עד הערב: לכל בהמה אשר היא מפרסת פרסה וישמע איננה
 27 שסעת וגרה איננה מעלה טמאים הם לכם כל הננע בהם יטמא: וכל הולך על
 כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע טמאים הם לכם כל הננע בנבלתם יטמא 35
 28 עד הערב: והנשא את נבלתם יכבס בגדיו וטמא עד הערב טמאים הם לכם:
 29 וזה לכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר והצב למינהו:
 31.ו והאנקה והבת והלמאה והחמס והתנשמת: אלה הטמאים לכם בכל השרץ
 32 כל הננע בהם במתם יטמא עד הערב: וכל אשר יבל עליו מהם במתם יטמא
 מכל כלי עץ או בנד או עור או שק כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים 40
 33 יובא וטמא עד הערב ויתר: וכל כלי הרש אשר יבל מהם אל תוכו כל אשר
 34 בתוכו וטמא ואתו תשברו: מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא
 לה וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא: וכל אשר יבל מנבלתם עליו יטמא תנור
 36 וכינים יתן טמאים הם וטמאים יהיו לכם: אך מעין ובור מקוה מים יהיה טהור

בבגד או בשתי או בערב או בכל כלי עור: וצוה הכהן וכבסו את אשר בו I3:54
הנגע והסנידו שבעת ימים שנית: וראה הכהן אחרי הפס את הנגע והנה לא נה
הפך הנגע את עינו והנגע לא פשה טמא הא באש תשרפנו פקחת הא בקרחתו
או בנכתתו: ואם ראה הכהן והנה פתה הנגע אחרי הפס אתו וקרע אתו מן 56
5 הבגד או מן העור או מן השתי או מן הערב: ואם תראה עוד בבגד או בשתי 57
או בערב או בכל כלי עור פרתת הא באש תשרפנו את אשר בו הנגע:
והבגד או השתי או הערב או כל כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס 58
שנית וטהר:
וזאת תורת נגע צרעת בגד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל 59
10 כלי עור לטהרו או לטמאו:

וידבר יהוה אל משה לאמר: ואת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והוכא I4:2,8
אל הכהן: ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן 3
הצרוע: וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועין ארו ושני תולעת 4
15 ואוב: וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי הרש על מים חיים: את ה-
הצפר החיה יקח אתה ואת עין הארו ואת שני התולעת ואת האוב וטבל אותם
ואת הצפר החיה בדם הצפר השקטה על המים החיים: והזה על המטהר מן 7
הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר החיה על פני השדה: וכבס המטהר 8
את בגדיו ונלח את כל שערו ורחין במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב
20 מחוץ לאהלו שבעת ימים: והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו 9
ואת זקנו ואת נפת עינו ואת כל שערו יגלח וכבס את בגדיו ורחין את בשרו
במים וטהר:
וביום השמיני יקח שני כבשים תמוסם וכבשה אחת בת שנתה תמימה י
ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן: והעמיד הכהן המטהר 11
את האיש המטהר ואת לפני יהוה פתח אהל מועד: ולקח הכהן את הכבש 12
האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף אתם תנופה לפני יהוה: ושחט 13
את הכבש במקום אשר ישחט את החטאת ואת העלה במקום הקדש כי
כחטאת האשם הא לכהן קדש קדשים הא: ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן 14
על תנוך און המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ולקח 15
16 הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית: וטבל הכהן את אצבעו הימנית
מן השמן אשר על כפו השמאלית והזה מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני
יהוה: ומיתר השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך און המטהר הימנית ועל 17
בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם: והנותר בשמן אשר על 18
19 כף הכהן יתן על ראש המטהר וכפר עליו הכהן לפני יהוה: ועשה הכהן את
20 החטאת וכפר על המטהר מטמאתו ואחר ישחט את העלה: והעלה הכהן את 2
העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו הכהן וטהר:
ואם דל הא ואין ידו משנת ולקח כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו 21
ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולג שמן: ושתי תרים או שני בני 22
יונה אשר השיג ידו והיה אחד חטאת והאחד עלה: והביא אתם ביום השמיני 23
24 לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה: ולקח הכהן את כבש האשם
ואת לג השמן והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה: ושחט את כבש האשם 25
ולקח הכהן מדם האשם ונתן על תנוך און המטהר הימנית ועל בהן ידו
הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ומן השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית: 26
והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית שבע פעמים 27

- 13,19,18 ובשר כי יהיה יבערו שחין ונרפא: והיה במקום השחין שאת לבנה או
 ב כהרת לבנה אדמדמת ונראה אל הכהן: וראה הכהן והנה מראה שפל מן העור
 21 ושערה הפך לבן וטמא הכהן נגע צרעת הא בשחין פרחת: ואם יראה הכהן
 והנה אין בה שער לבן ושפלה איננה מן העור והא כהה והסנירו הכהן שבעת
 23 22 ימים: ואם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו נגע הא: ואם תחתיה תעמד הבהרת 5
 לא פשתה צרבת השחין הא וטהרו הכהן:
 24 או בשר כי יהיה בערו מקות אש והיתה מקות המכוה כהרת לבנה אדמדמת
 כה או לבנה: וראה אתה הכהן והנה נהפך שער לבן בכהרת ומראה עמק מן העור
 26 צרעת הא במכוה פרחת וטמא אתו הכהן נגע צרעת הא: ואם יראה הכהן
 והנה אין בכהרת שער לבן ושפלה איננה מן העור והא כהה והסנירו הכהן 10
 27 שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השביעי אם פשה תפשה בעור וטמא הכהן אתו
 28 נגע צרעת הא: ואם תחתיה תעמד הבהרת לא פשתה בעור והא כהה שאת
 המכוה הא וטהרו הכהן כי צרבת המכוה הא:
 29 5. ואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן: וראה הכהן את הנגע והנה
 מראהו עמק מן העור ובו שער צהב חק וטמא אתו הכהן נתק הא צרעת הראש 15
 31 או הזקן הא: וכי יראה הכהן את נגע הנתק והנה אין מראהו עמק מן העור
 32 ושער שחר אין בו והסנירו הכהן את נגע הנתק שבעת ימים: וראה הכהן את
 הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה בו שער צהב ומראה הנתק
 33 אין עמק מן העור: והתגלח ואת הנתק לא יגלח והסנירו הכהן את הנתק שבעת
 34 ימים שנית: וראה הכהן את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור 20
 לה ומראהו איננו עמק מן העור וטהרו אתו הכהן וכבס בגדיו וטהרו: ואם פשה
 36 יפשה הנתק בעור אחרי טהרתו: וראהו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא יבקר
 37 הכהן לשער הצהב טמא הא: ואם בעיני עמד הנתק ושער שחר צמה בו נרפא
 הנתק טהור הא וטהרו הכהן:
 39-38 ואיש או אשה כי יהיה בעור בשרם כהרת כהרת לבנת: וראה הכהן והנה 25
 בעור בשרם כהרת פחות לבנת פהק הא פרח בעור טהור הא:
 41. ט. ואיש כי ימרט ראשו קרח הא טהור הא: ואם מפאת פניו ימרט ראשו
 42 נפח הא טהור הא: וכי יהיה בקרחת או בנבחת נגע לבן אדמדם צרעת פרחת
 43 הא בקרחתו או בנבחתו: וראה אתו הכהן והנה שאת הנגע לבנה אדמדמת
 44 בקרחתו או בנבחתו כמראה צרעת עור בשר: איש צרוע הא טמא הא טמא 30
 יטמאנו הכהן בראשו נגעו:
 טה והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרמים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעשה
 46 וטמא טמא יקרא: כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הא ברד ישב מחוץ למחנה
 מושבו:
 48-47 והבגד כי יהיה בו נגע צרעת בבגד צמר או בבגד פשתים: או בשתי או 35
 49 בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל מלאכת עור: והיה הנגע ירקק או
 אדמדם בבגד או בעור או בשתי או בערב או בכל כלי עור נגע צרעת הא
 51 וראהו הכהן: וראה הכהן את הנגע והסנירו את הנגע שבעת ימים: וראה
 את הנגע ביום השביעי כי פשה הנגע בבגד או בשתי או בערב או בעור לכל
 52 אשר יעשה העור למלאכה צרעת ממארת הנגע טמא הא: ושרף את הבגד או 40
 את השתי או את הערב בצמר או בפשתים או את כלי העור אשר יהיה בו
 53 הנגע כי צרעת ממארת הא באש תשרף: ואם יראה הכהן והנה לא פשה הנגע

- 15 וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: וכלי חרש אשר יגע בו הזב ישכר וכל כלי עץ ישטף במים: 12
וכי יטהר הזב מווכו וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו ורחץ בשרו 13
במים חיים וטהר: וכיום השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה וכו' 14
לפני יהוה אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן: ועשה אתם הכהן אחד חטאת 5
והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני יהוה מזובו:
ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו וטמא עד הערב: 16
וכל בנד וכל עור אשר יהיה עליו שכבת זרע וקבס במים וטמא עד הערב: ואשה 18,17
אשר ישכב איש אתה: שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב:
ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה כבשרה שבעת ימים תהיה כנדתה וכל 19
הנגע בה יטמא עד הערב: וכל אשר תשכב עליו כנדתה יטמא וכל אשר תשב 2
עליו יטמא: וכל הנגע במשכבה יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: וכל 22,21
הנגע בכל כלי אשר תשב עליו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: ואם על 23
המשכב הא או על הכלי אשר הא ישבת עליו כנגעו בו יטמא עד הערב: ואם 24
שכב ישכב איש אתה: ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר 15
ישכב עליו יטמא:
ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה 25
כל ימי זוב טמאתה כימי נדתה תהיה טמאה הא: כל המשכב אשר תשכב 26
עליו כל ימי זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל הכלי אשר תשב עליו טמא
20 יהיה כטמאת נדתה: וכל הנגע בס יטמא וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: 27
ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר: וכיום השמיני 29,28
תקח לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל פתח אהל
מועד: ועשה הכהן את האחד חטאת ואת האחד עלה וכפר עליה הכהן לפני 5
יהוה מזוב טמאתה:
והזרתם את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם את משכני 25
אשר בתוכם:
ואת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה: והזרה כנדתה 33,32
והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאישה אשר ישכב עם טמאה:

30

- וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבם לפני יהוה וימתו: א, 16
ויאמר יהוה אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית 2
לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה על הכפרת:
בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: כתנת בד קדש 4,3
לבש ומכנסו בד יהיו על בשרו וכאבנט בד יחגר וכמצנפת בד יצנף בגדו 35
קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם: ומאת עדת בני ישראל יקח שני שעירי ה
עזים לחטאת ואיל אחד לעלה: והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר 6
בעדו ובעד ביתו: ולקח את שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה פתח אהל 7
מועד: ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גורל אחד ליהוה וגורל אחד לעזאזל: 8
והקריב אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוה ועשהו חטאת: והשעיר 9
אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמד הי לפני יהוה לכפר עליו לשלח אתו לעזאזל
המדברה:
והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את 11
פר החטאת אשר לו: ולקח מלא המחתה נחלי אש מעל המזבח מלפני יהוה 12

- 14.28 לפני יהוה: ונתן הכהן מן השמן אשר על כפו על תנוך און המטהר הימנית
 29 ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על מקום דם האשם: והגותר מן
 ל השמן אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני יהוה: ועשה
 31 את האחד מן התרים או מן בני היונה מאשר תשיג ידו: את האחד חטאת
 32 ואת האחד עלה על המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני יהוה: ואת תורת אשר
 בו נגע צרעת אשר לא תשיג ידו בטהרתו:
 34-33 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני
 לה נתן לכם לאחוזו ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם: ובא אשר לו הבית
 36 והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בבית: וצוה הכהן ופנו את הבית בטרם יבא
 הכהן לראות את הנגע ולא יטמא כל אשר בבית ואחר כן יבא הכהן לראות
 37 את הבית: וראה את הנגע והנה הנגע בקורת הבית שִׁקְעָרוֹת ירְקָקָת או
 38 אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר: ויצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר
 39 את הבית שבעת ימים: ושב הכהן ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקורת
 ט הבית: וצוה הכהן וחלצו את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל מחוץ
 41 לעיר אל מקום טמא: ואת הבית יקַע מביט סביב ושפכו את העפר אשר הקַע-עו
 42 אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: ולקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים
 43 ועפר אחר יקח-ו וטח-ו את הבית: ואם ישוב הנגע ופרה בבית אחר תִּלְיִן
 44 את האבנים ואחרי הקַע-יע את הבית ואחרי הטוח: ובא הכהן וראה והנה
 מה פשה הנגע בבית צרעת ממארת הא בבית טמא הא: ונתצ-ו את הבית את
 20 אבניו ואת עצו ואת כל עפר הבית והוציא-ו אל מחוץ לעיר אל מקום טמא:
 47-46 והבא אל הבית כל ימי הַסְגִיר אתו יטמא עד הערב: והשכב בבית יכבס את
 48 בנדיו והאבל בבית יכבס את בנדיו: ואם בא יבא הכהן וראה והנה לא פשה
 49 הנגע בבית אחרי הטח את הבית וטהר הכהן את הבית כי נרפא הנגע: ולקח
 ג לחטא את הבית שתי צפרים ועין ארו ושני תולעת ואזב: ושחט את הצפר האחת
 51 אל כלי חרש על מים חיים: ולקה את עין הארו ואת האזב ואת שני התולעת
 ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר השחוטת ובמים החיים והזה אל הבית
 52 שבע פעמים: והטא את הבית בדם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובעין
 53 הארו ובאזב ובשני התולעת: ושלה את הצפר החיה אל מחוץ לעיר אל פני
 השדה וכפר על הבית וטהר:
 56-54 ואת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת הבגד ולבית: ולשאת ולספחת
 57 ולבהרת: להורת ביום הטמא וביום הטהר ואת תורת הצרעת:

- 15.2.8 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם
 3 איש איש כי יהיה זב מבשרו זובו טמא הא: וזאת תהיה טמאתו בזובו רר
 4 כשרו את זובו או החתים בשרו מזובו טמאתו הא: כל המשכב אשר ישכב
 ה עליו הזב וטמא וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא: ואיש אשר יגע במשכבו יכבס
 6 בנדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: והישב על הכלי אשר ישב עליו הזב
 7 יכבס בנדיו ורחץ במים וטמא עד הערב: והנגע בכשר הזב יכבס בנדיו ורחץ
 8 במים וטמא עד הערב: וכי ילק הזב כטהור וכבס בנדיו ורחץ במים וטמא עד
 9 הערב: וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא: וכל הנגע בכל אשר יהיה
 11 תחתיו יטמא עד הערב והנושא אותם יכבס בנדיו ורחץ במים וטמא עד הערב:

17. ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני 1
 11 בנפש האבלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמה: כי נפש הבשר בדם הא ואני
 12 נתתיו לכם על המזבח לכפר על נפשתיכם כי הדם הא בנפש יכפר: על כן אמרתי
 לבני ישראל כל נפש מבם לא תאכל דם והגר הגר בתוכם לא יאכל דם:
 13 ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף 5
 14 אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר: כי נפש כל בשר דמו בנפשו הא ואמר
 לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הא כל אכליו יפרת:
 וכל נפש אשר תאכל נבלה וטרפה באזרח ובגר וכבם בגדיו ורחין במים 10
 16 וטמא עד הערב וטהר: ואם לא יכבם וכשרו לא ירחץ ונשא עונו:
18. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אני יהוה 2.א
 אלהיכם: כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען 3
 אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיים לא תלכו: את משפטי תעשו 4
 ואת חקתי השמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: ושמרתם את חקתי ואת משפטי ה 5
 אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה: 15
- איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרכו לגלות ערוה אני יהוה: ערות אביך 7.6
 וערות אמך לא תגלה אמך הא לא תגלה ערותה: ערות אשת אביך לא תגלה 8
 ערות אביך הא: ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת 9
 חוץ לא תגלה ערותן: ערות בת בנגך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך 1
 הגה: ערות בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הא לא תגלה ערותה: ערות 12.11
 אחות אביך לא תגלה שאר אביך הא: ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר 13
 אמך הא: ערות אחי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הא: ערות 10.14
 כלתך לא תגלה אשת בנגך הא לא תגלה ערותה: ערות אשת אחיך לא תגלה 16
 ערות אחיך הא: ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא 17
 תקח לגלות ערותה שאר-ך הגה ומה הא: ואשה אל אחתה לא תקח לצרר 18
 לגלות ערותה עליה בחייה:
- ואל אשה בנגדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ואל אשת עמיתך לא תתן 2.19
 שכבתך לזרע לטמאה בה: ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם 21
 אלהיך אני יהוה: ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הא: ובכל בהמה 23.22
 לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעיה: תבל הא: 30
 אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם: 24
 ותטמא הארץ ואפקר עונה עליה ותקא הארץ את ירבייה: ושמרתם אתם את 26.כה
 חקתי ואת משפטי ולא תעשו מכל התועבת האלה האזרח והגר בתוכם:
 כי את כל התועבת האלה עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ: ולא 28.27
 תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוים אשר לפניכם: כי 29
 כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו הנפשות העולת מקרב עמם: ושמרתם 5
 את משמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו
 בהם אני יהוה אלהיכם:
19. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם 2.א 40
 קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי 3
 תשמרו אני יהוה אלהיכם:
 אל תפגו אל האילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: 4
 וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה לרצונכם תזבחהו: ביום זבחכם יאכל וממחרת ה.6

- 16.13 ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת: ונתן את הקטרת על האש
 14 לפני יהוה וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות: ולקח
 מדם הפר והזה באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים
 15 מן הדם באצבעו: ושחט את שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל
 מבית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני
 16 הכפרת: וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה
 17 לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם: וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבאו
 לכפר בקדש עד צאתו ובפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל:
 18 ויצא אל המזבח אשר לפני יהוה וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם השעיר
 19 ונתן על קרנות המזבח סביב: והזה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו
 20 וקדשו מטמאת בני ישראל: וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח
 21 והקריב את השעיר החי: וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי והתורה
 עליו את כל עונת בני ישראל ואת כל פשעיהם לכל חטאתם ונתן אתם על
 22 ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה: ונשא השעיר עליו את כל עונתם
 אל ארץ גזרה ושלח את השעיר במדבר:
 15 וזבא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדיו הכד אשר לבש בבאו אל הקדש
 23 והניחם שם: ורחץ את בשרו במים במקום קרוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את
 24 עלתו ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם: ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה:
 25 והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא
 אל המחנה: ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר
 20 בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו באש את עלתם ואת בשרם ואת פרשם:
 28 והשרף אתם יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחרי כן יבוא אל המחנה:
 29 והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשתיכם
 5 וכל מלאכה לא תעשו האורח והגר הנגר בתוכם: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר
 31 אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: שבת שבתון הא לכם ועניתם את
 32 נפשתיכם חקת עולם: וכפר הכהן אשר ימשח אתו ואשר ימלא את ידו לכהן
 33 תחת אביו ולבש את בגדיו הכד בגדי הקדש: וכפר את מקדש הקדש ואת
 34 אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהל יכפר: והיתה זאת
 לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה ויעש כאשר
 30 צוה יהוה את משה:

- 17.2.א וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 3 ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: איש איש מבית ישראל אשר ישחט
 4 שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: ואל פתח אהל מועד
 35 לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם יחשב לאיש ההא דם שפך
 5 ונכרת האיש ההא מקרב עמו: למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם
 זבחים על פני השרדה והביאים ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן וזבחו זבחי
 6 שלמים ליהוה אותם: וזרק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר
 7 החלב לריח גיהה ליהוה: ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים
 40 אחריהם חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם:
 8 ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעשה-
 9 עלה או זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש
 ההא מעמיו:

- יקלל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: ואיש אשר ינאף, 20
 את אשת רעהו מות יומת הנאף והנאפת: ואיש אשר ישכב את אשת אביו 11
 ערות אביו נלה מות יומתו שניהם דמיהם בם: ואיש אשר ישכב את כלתו מות 12
 יומתו שניהם תבל עשו דמיהם בם: ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה 13
 תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם: ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה 5
 זמה הא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוכם: ואיש אשר יתן 14
 שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרגו: ואשה אשר תקרב אל כל בהמה 16
 לבעה יאָתה והרגת את האשה ואת הבהמה מות יומתו דמיהם בם: ואיש 17
 אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו וראה את ערותה והא תראה את 18
 ערותו חסד הא ונכרתו לעיני בני עמם ערות אחתו נלה עונו ישא: ואיש אשר 18
 ישכב את אשה דוה ונלה את ערותה את מקרה הערה והא נלתה את מקור 19
 דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם: וערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה 19
 כי את שארו הערה עונם ישאו: ואיש אשר ישכב את דדתו ערות דרו נלה כ
 חמאם ישאו ערירים ימתו: ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה הא ערות אחיו 21
 נלה ערירים יהיו: 15
 ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם ולא תקיא אתכם 22
 הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה: ולא תלכו בחקת הגויים אשר 23
 אני משלח מפניכם כי את כל אלה עשו ואקין בם: ואמר לכם אתם תירשו את 24
 אדמתם ואני אתנגנה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש אני יהוה אלהיכם
 אשר הבדלתי אתכם מן העמים: והבדלתם בין הבהמה הטהרה לטמאה ובין כה 20
 העוף הטמא לטהר ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף וככל אשר תרמט
 הארמה אשר הבדלתי לכם לטמא: והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהוה 26
 ואבדל אתכם מן העמים להיות לי:
 ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעני מות יומתו באבן ירנמו אתם 27
 דמיהם בם: 25

- ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא 21,א
 יטמא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: 2
 ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: לא יטמא . . . 4,3
 בעמיו להחלו: לא יקרחו קרהה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא 30
 ישרמו שרטת: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את אשי 6
 יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: אשה זנה וחללה לא יקח ואשה 7
 גרושה מאישה לא יקח כי קדש הא לאלהיו: וקדשתו כי את לחם אלהיך הא 8
 מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדש-ם: וכת איש כהן כי תחל 9
 לזנות את אביה הא מחללת באש תשרף: 35
 והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש
 את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל נפש-מת לא 11
 יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלהיו 12
 כי גזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה: והא אשה בבתוליה יקח: אלמנה 14,13
 וגרושה וחללה וזנה את אלה לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה: ולא 10
 יחלל זרעו בעמיו כי אני יהוה מקדשו:
 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן איש מורעך לדרתם אשר 17,16

(2) 20, א' איש אשר ינאף את אשת

- 19,7 והנותר עד יום השלישי באש ישרף: ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הא
8 לא ירצה: ואבליו עונו ישא כי את קדש יהוה חלל וגברתה הנפש ההא מעמיה:
9 ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט:
10 וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם:
12,11 לא תננבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו: ולא תשבעו בשמי לשקר
5 וחללת את שם אלהיך אני יהוה:
13 לא תעשק את רעך ולא תגזל לא תלין פעלת שכיר אתך עד בקר:
14,15 לא תקלל תרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלהיך אני יהוה: לא
תעשו עול במשפט לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך:
16 לא תלך רכיל בעמך לא תעמד על דם רעך אני יהוה:
17 לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא:
18 לא תקם ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יהוה:
19 את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע בלאים שדך לא תורע בלאים ובגד
בלאים שְׁעָנְנו לא יעלה עליך:
20 ואיש כי ישכב את אשה שכבת זרע והיא שפחה נחרפת לאיש והַפְדָּה: לא
15 נפדתה או הפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא יומתו כי לא הפשה: והביא את
22 אשמו ליהוה אל פתח אהל מועד איל אשם: וכפר עליו הכהן באיל האשם לפני
יהוה על חטאתו אשר חטא ונסלח לו מחטאתו אשר חטא:
23 וכי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פרוי שלש
24 שנים יהיה לכם ערל לא יאכל: ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים
25 ליהוה: ובשנה החמישית תאבלו את פרוי להוסיף לכם תבואתו אני יהוה אלהיכם:
26 לא תאכלו על הרם לא תנחשו ולא תעוננו:
28,27 לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנד: ושרט לנפש לא תתנו
בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכס אני יהוה:
29 אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה:
30,31 את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה:
32 אל תפנו אל האבת ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם:
33 מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יהוה:
34-33 וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו: כאורח מכם יהיה לכם הגר הגר
35 אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
36,37 לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמטורה: מאוני צדק אבני צדק איפת
צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים:
ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני יהוה:
20,2,8 וידבר יהוה אל משה לאמר: ואל בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל
35 ומן הגר הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ירגמהו באבן:
3 ואני אתן את פני באיש ההא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו נתן למלך
4 למען טמא את מקדשי ולחלל את שם קדשי: ואם העלם יעלימו עם הארץ את
ה עיניהם מן האיש ההא בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אתו: ושמתי אני את
40 פני באיש ההא ובמשפחתו והכרתי אתו ואת כל הזנים אחריו לזנות אחרי המלך
6 מקרב עמם: והנפש אשר תפנה אל האבת ואל הידענים לזנות אחריהם ונתתי
7 את פני בנפש ההא והכרתי אתו מקרב עמו: והתקדשתם והייתם קדשים כי אני
יהוה אלהיכם:
9,8 ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם אני יהוה מקדשכם: כי איש איש אשר

23.3 אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת הא ליהוה בכל מושבתים:

4. אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם: בחדש הראשון 5
 בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג 6
 המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם 7
 כל מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם אִשָּׁה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי 8
 מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו:
9. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו 10
 אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל 11
 הכהן: והניף את העמר לפני יהוה לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן: ועשיתם 12
 ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרונים 13
 סלת בלולה בשמן אִשָּׁה ליהוה ריח ניחח ונסכיה יין רביעת ההין: ולחם וקלי 14
 וזרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם 15
 לדרתיכם בכל מושבתים:
16. וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שפנות 17
 תמימת תהינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה 18
 חדשה ליהוה: ממושבתים תביאו לחם תנופה שנים שני עשרונים סלת תהינה 19
 חמץ תאפינה כפורים ליהוה: והקרבתם על הלחם אִשָּׁה ריח ניחח ליהוה: ושני 20
 כבשים בני שנה לזבת שלמים: והניף הכהן אתם על לחם הכפרים תנופה לפני 21
 יהוה קדש יהיו ליהוה לכהן: וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם כל 22
 מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל מושבתים לדרתיכם:
23. ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצורך לא 24
 תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם:
25. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי 26
 באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש: כל מלאכת עבדה 27
 לא תעשו והקרבתם אִשָּׁה ליהוה:
28. וידבר יהוה אל משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים 29
 הא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אִשָּׁה ליהוה: וכל 30
 מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הא לכפר עליכם לפני יהוה 31
 אלהיכם: כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל 32
 הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש ההא מקרב 33
 עמה: כל מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתים: שבת שבתון 34
 הא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו 35
 שבתכם:

36. וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום 37
 לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים ליהוה: ביום הראשון מקרא קדש לה 38
 כל מלאכת עבדה לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אִשָּׁה ליהוה ביום השמיני 39
 מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אִשָּׁה ליהוה עצרת הא כל מלאכת עבדה לא תעשו:

(2) 23.18 שבעת כבשים תביא בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם

(3) 19 ועשיתם שיעיר עוים אחד לחסאת

(7) 23.3 על שני כבשים

- 21,18 יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם אלהיו: כי כל איש אשר בו מום לא
 19 יקרב איש עזר או פסח או חרם או שרוע: או איש אשר יהיה בו שבר רגל או
 21.כ שבר יד: או נגן או דק או תבלל בעינו או גרב או ילפת או מרוח אשך: כל
 איש אשר בו מום מזרע אהרן הכהן לא יגש להקריב את אשי יהוה מום בו
 22 את לחם אלהיו לא יגש להקריב: לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: 5
 23 אך אל הפרכת לא יבא ואל המזבת לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי
 24 כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל:
- 22,א.2 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ויגזרו מקדשי בני ישראל
 ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה: 10
 3 אמר אלהם לדרתכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר
 4 יקדישו בני ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההא מלפני אני יהוה: איש
 איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל
 ה טמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע: או איש אשר יגע בכל שרץ
 6 אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: נפש אשר תגע בו 15
 7 וטמאה עד הערב ולא יאכל מן הקדשים כי אם רחין בשרו במים: ובא השמש
 8 וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הא: נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה
 9 בה אני יהוה: ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללו
 אני יהוה מקדשם:
 11. וכל זר לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש: וכהן כי יקנה 20
 12 נפש קנין כספו הא יאכל בו וילידו: ביתו הם יאכלו בלחמו: ובת כהן כי
 13 תהיה לאיש זר הא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת כהן כי תהיה אלמנה
 ונרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר
 14 לא יאכל בו: ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויפך חמשתיו עליו ונתן לכהן את
 16.ט הקדש: ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה: והשיאו אותם 25
 עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם:
 18.17 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו
 19 לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה: לרצונכם תמים זכר בבקר
 21.כ בכשבים ובעזים: כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם: ואיש 30
 כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה
 22 לרצון כל מום לא יהיה בו: עזרת או שבור או חרוין או יבלת או גרב או
 23 ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם על המזבת ליהוה: ושור ושה
 24 שרוע וקלוט גדבה תעשה אתו ולנדר לא ירעה: ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא
 35 כה תקריבו ליהוה ובארצכם לא תעשו: ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם
 מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם:
 27.26 וידבר יהוה אל משה לאמר: שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים
 28 תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירעה לקרבן אשה ליהוה: ושור או שה אתו
 29 ואת בנו לא תשחטו ביום אחד: וכי תזבחו זבת תודה ליהוה לרצונכם תזבחו:
 31.ל ביום ההא יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני יהוה: ושמרתם מצותי ועשיתם 40
 32 אתם אני יהוה: ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוה
 33 מקדשכם: המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה:

- שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הנגרים עמך: 25
 ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל: 7
 וספרת לך שבע שבתות שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתות 8
 השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש 9
 ביום הכפרים תעבירו שופר ככל ארצכם: וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם 5
 דרוור בארץ לכל יושביה ויבל הא תהיה לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל
 משפחתו תשבו: ויבל הא תהיה לכם לא תורעו ולא תקצרו את ספיחיה ולא 11
 תבצרו את נוריה: כי ויבל הא קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את תבואתה: 12
 בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחותו: וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה 13-14
 מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו: במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך 10
 במספר שני תבואת ימכר לך: לפי רב השנים תרכה מקנתו ולפי מעט השנים 16
 תמעט מקנתו כי מספר תבואת הא מכר לך: ולא תונו איש את עמיתו ויראת 17
 מאלהיך כי אני יהוה אלהיכם: ועשיתם את חקתי ואת משפטי תשמרו ועשיתם 18
 אתם וישבתם על הארץ לכטט: ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם 19
 לבטח עליה: 15
 וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נורע ולא נאסף את תבואתנו: 2
 וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים: וזרעתם 22,21
 את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעית עד בוא
 תבואתה תאכלו ישן:
 20 והארץ לא תמכר לצממת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי: וככל 23-24
 ארץ אחותכם נאלה תתנו לארץ:
 כי ימוך אחיך ומכר מאחותו ובא נאלו הקרב אליו ונאל את ממכר אחיו: 25
 ואיש בי לא יהיה לו נאל והשיגה ידו ומצא כדי גאלתו: והשב את שני ממכרו 26-27
 והשיב את העדף לאיש אשר מכר לו ושב לאחותו: ואם לא מצאה ידו די השיב 28
 לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל ויצא ביבל ושב לאחותו: 25
 ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והיתה נאלתו עד תם שנת ממכרו 29
 ימים תהיה גאלתו: ואם לא ינאל עד מלאת לו שנה תמימה וקם הבית אשר ל 30
 בעיר אשר ליה חמה לצממת לקנה אתו לדרתיו לא יצא ביבל: ובתי החצרים 31
 אשר אין להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביבל יצא:
 30 וערי הלויים בתי ערי אחותם גאלת עולם תהיה ללויים: ואשר -לא- ינאל מן 32-33
 הלויים יצא ממכר בית ועיר אחותו ביבל כי בתי ערי הלויים הא אחותם בתוך
 בני ישראל: ושדה מנרש עריהם לא ימכר כי אחות עולם הא להם: 34
 וכי ימוך אהיך ומטה ידו עמך והחזקת בו¹ וחי עמך: אל תקח מאתו נשך 36-37
 ותרבית ויראת מאלהיך יחיי אחיך עמך: את כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית 37
 לא תתן אכלך: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם 38
 את ארץ כנען להיות לכם לאלהים:
 וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבדת עבד: כשכיר כתושב 39-40
 יהיה עמך עד שנת היבל יעבד עמך: ויצא מעמך הא ובניו עמו ושב אל 41
 משפחתו ואל אחות אבתיו ישוב: כי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ 42
 מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: לא תרדה בו בפרך ויראת מאלהיך: ועבדך 43-44
 ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתכם מהם תקנו עבד ואמה: וגם 45

(2) 25:11 שנת החמישים שנה

(3) 25:16 גר ותושב

- 23.37 אלה מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב אִשָּׁה ליהוה עלה
 38 ומגתה וזבת ונסכים דבר יום ביומו: מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד
 כל נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר תתנו ליהוה:
 39 אֵךְ בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את תבואת הארץ תחגו את
 40 חג יהוה שבועת ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: ולקחתם לכם
 ביום הראשון פרי עין הדר כפת תמרים וענף עין עבת וערבי נחל ושמהתם
 41 לפני יהוה אלהיכם שבועת ימים: וחגתם אתו חג ליהוה שבועת ימים בשנה
 42 חקת עולם לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: בסלת תשבו שבועת ימים כל
 43 האזרת בישראל ישבו בסלת: למען ידעו דרתיכם כי בסבות הושבתי את בני
 44 ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: וידבר משה את מעדי
 יהוה אל בני ישראל:

- 24.2,א וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית וך
 3 כתית למאור להעלת נר תמיד: מחויץ לפרכת העדת באהל מועד יערך אתו
 4 אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד תקת עולם לדרתיכם: על המזרה הטהרה
 יערך את הנרות לפני יהוה תמיד:
 ה ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה
 6 האחת: ושמת אותם מערכות שש המערכת על השלחן הטהר לפני יהוה:
 8.7 ונתת על המערכת לבנה וזה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה: ביום השבת
 9 ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: והיתה לאהרן
 20 ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הא לו מאשי יהוה חק עולם:

- י ויצא בן אשה ישראלית והא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה
 11 בן הישראלית ואיש הישראלי: ויקב בן האשה הישראלית את "יהוה" ויקלל
 12 ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן: ויניחהו במשמר
 לפרש להם על פי יהוה:
 14.13 וידבר יהוה אל משה לאמר: הוצא את המקלל אל מחויץ למחנה וסמכו כל
 טו השמעים את ידיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר לאמר
 16 איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו: ונקב שם יהוה מות יומת רגום ורגמו בו
 17 כל העדה כגר כאזרת בנקבו שם "יהוה" יומת: ואיש כי יכה כל נפש אדם מות
 19.18 יומת: ומצה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש כי יתן מום בעמיתו
 ב כאשר עשה כן יעשה לו: שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן
 22.21 מום באדם כן יתן בו: ומצה בהמה ישלמנה ומצה אדם יומת: משפט אחד
 יהיה לכם כגר כאזרת יהיה כי אני יהוה אלהיכם:
 23 וידבר משה אל בני ישראל ויוציאו את המקלל אל מחויץ למחנה וירגמו אתו
 אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:

- 25.2,א וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם
 3 כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים
 4 תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה: וכשנה השביעית שבת
 ה שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: את ספית
 6 קצירך לא תקצור ואת ענבי גזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: והיתה

- תאכלו: והשמרתי את כמתיתכם והכרתי את חמניכם ונתתי את פגריכם על ל²⁶
 פגרי גלוליתם ונעלה נפשי אתכם: ונתתי את עריכם חרבה והשמתי את ³¹
 מקדשיכם ולא אריח בריח נוחחכם: והשמתי אני את הארץ ושממו עליה איביכם ³²
 הישבים בה: ואתכם אורה בגוים והריקתי אחריכם חרב והיתה ארצכם שממה ³³
 ועריכם יהיו חרבה: או תרצה הארץ את שבתתיה כל ימי השמה ואתם בארץ ³⁴
 איביכם או תשבת הארץ והרצת את שבתתיה: כל ימי השמה תשבת את לה ⁵
 אשר לא שבתה בשבתיתכם בשבתכם עליה: והנשארים בכם והבאתי מרד ³⁶
 בלבכם בארצת איביהם ורדף אתם קול עלה נדף ונסו מנסת חרב ונפלו ואין ³⁷
 רדף: וכשלו איש באחיו כמפני חרב ורדף אין ולא תהיה לכם תקומה לפני ³⁷
 איביכם: ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם: והנשארים בכם ימקו בעונם ^{39,38}
 בארצת איביכם ואף בעונות אבתם אתם ימקו:
 והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם אשר מעלו בי ואף אשר הלכו מ
 עמי בקרי: אף אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או אז יפגע ⁴¹
 לבכם הערל וזו ירצו את עונם: וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ⁴²
 ואף את בריתי אברהם אוזר והארץ אוזר: והארץ תעוב מהם ותרחץ את ⁴³
 שבתתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען וביען במשפטי מאסו ואת חקתי ⁴³
 נעלה נפשם: ואף נם יבואת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים ⁴⁴
 לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: וזכרתי להם ברית ראשנים אשר מה ⁴⁴
 הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה:
 אלה החקים והמשפטים והתורות אשר נתן יהוה בינו ובין בני ישראל בהר ²⁰
 סיני ביד משה:

- וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש כי ^{27,2,4}
 יפלא נדר בערכך נפשת ליהוה: והיה ערכך הזכר מכן עשרים שנה ועד בן ³
 ששים שנה והיה ערכך חמשים שקל כסף בשקל הקדש: ואם נקבה הא והיה ⁴
 ערכך שלשים שקל: ואם מכן חמש שנים ועד בן עשרים שנה והיה ערכך הזכר ⁵
 עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים: ואם מכן חדש ועד בן חמש שנים והיה ⁶
 ערכך הזכר חמשה שקלים כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף: ואם מבן ⁷
 ששים שנה ומעלה אם זכר והיה ערכך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה ³⁰
 שקלים: ואם מן הא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אתו הכהן על פי ⁸
 אשר תשיג יד הנדר יעריכו הכהן:
 ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה ⁹
 קדש: לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המר ימיר בהמה ¹⁰
 בבהמה והיה הא ותמורתו יהיה קדש: ואם כל בהמה ממאה אשר לא יקריבו ³⁵
 ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני הכהן: והעריך אתה בין טוב ¹²
 ובין רע כערכך הכהן כן יהיה: ואם גאל יגאלנה ויסף חמישתו על ערכך: ¹³
 ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר ¹⁴
 יעריך אתו הכהן כן יקום: ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישית כסף ערכך ¹⁵
 עליו והיה לו: ⁴⁰
 ואם משרה אחותו יקדיש איש ליהוה והיה ערכך לפי זרעו ורע חמר שערים ¹⁶
 בהמשים שקל כסף: אם משנת היבל יקדיש שדהו כערכך יקום: ואם אחר היבל ^{18,17}
 יקדיש שדהו וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים הגותרת עד שנת היבל
 ונגרע מערכך: ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אתו ויסף חמישית כסף ערכך ¹⁹

- 25 מבני התושבים הנרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו
 46 בארצכם והיו לכם לאחזה: והתנחלתם אתם לבניכם אחרים לרשת אחזה לעלם
 בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרך:
 47 וכי תשיג יד נר ותושב עמך ומך אחיך עמו ונמכר לנר ולתושב עמך או
 49:48 לעקר משפחת נר: אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו: או דרו או
 5 בן דרו יגאלנו או משאר בשרו ממשפחתו יגאלנו או השיגה ידו ונגאל: וחשב
 עם קנהו משנת המכרו לו עד שנת היבל והיה כסף ממכרו במספר שנים כימי
 52:51 שכיר יהיה עמו: אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו: ואם
 מעט נשאר בשנים עד שנת היבל וחשב לו כפי שניו ישיב את גאלתו:
 53 כשכיר שנה בשנה יהיה עמו לא ירדנו בפרך לעניך: ואם לא יגאל באלה
 54 ויצא בשנת היבל הא ובניו עמו: כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר
 26 א, גה הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
 לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו
 2 בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוה אלהיכם: את שבתתי תשמרו ומקדשי
 תיראו אני יהוה:
 15
- 4:3 אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם: ונתתי נשמוכם בעתם
 ה ונתנה הארץ יכולה ועין השרה יתן פרוי: והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג
 6 את זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: ונתתי שלום בארץ
 ושכבתם ואין מחירוד והשכתי חיה רעה מן הארץ וחרב לא תעבר בארצכם:
 8:7 ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם
 9 רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי
 י אתכם והקימתי את בריתי אתכם: ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו:
 12:11 ונתתי משכני בתוכם ולא תנעל נפשי אתכם: והתהלכתי בתוכם והייתי לכם
 13 לאלהים ואתם תהיו לי לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
 25 מצרים מהית להם עבדים ואשבר מלט עלכם ואולך אתכם קוממויט:
 14 ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות האלה: ואם בחקתי תמאסו
 ואם את משפטי תנעל נפשכם לבלתי עשות את כל מצותי להפרכם את בריתי:
 16 אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת
 17 מכלות עינים ומדיבת נפש וזרעתם לריק וזרעכם ואכלהו איביכם: ונתתי פני
 30 בכם ונגפתם לפני איביכם ודרו בכם שנאיכם ונסתם ואין רדף אתכם:
 18 ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם שבע על חטאתיכם:
 2:19 ושרתתי את גאון עונם ונתתי את שמיכם ככרזל ואת ארצכם כנחשה: ותם לריק
 כחכם ולא תתן ארצכם את יכולה ועין הארץ לא יתן פרוי:
 21 ואם תלכו עמי קרי ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע כחטאתיכם:
 22 והשלחתי בכם את חית השרה ושפלה אתכם והכריתיה את בהמתכם והמעיסה
 אתכם ונשמו דרכיכם:
 24:23 ואם באלה לא תנסרו לי והלכתם עמי קרי: והלכתי אף אני עמכם בקרי
 26 והפית אתכם גם אני שבע על חטאתיכם: והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית
 40 ונאספתם אל עריכם ושלחתי דבר בתוכם ונתתם ביד אויב: בשברי לכם מטה
 לחם ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם ולא
 תשבעו:
 28:27 ואם בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי: והלכתי עמכם בחמת קרי
 29 וישרתי אתכם אף אני שבע על חטאתיכם: ואכלתם בשר בניכם ובשר בנתיכם

—443— Critical Notes on Leviticus —54—

- 1 (2) אֱלֹהִים קָרְבָּנֵיכֶם, but the plural קָרְבָּנִים is supported by μ and Θ τὰ δῶρα ὑμῶν; cf. also 7, 38.
7. אֱלֹהִים הִכְהֵנִים. For הִכְהֵנִים, see vv. 5. 8. 11 &c., also μ and Θ οἱ ἱερεῖς. So DILLMANN, and KAUTZSCH (in *Die Heilige Schrift des Alten Testaments*). 5
8. אֶת הָרֵאשׁ אֱלֹהִים. אֶת הָרֵאשׁ וְאֶת פְּרָדוֹ express ו. The head and the suet are reckoned separately from the נְתִיחִים (8, 20); and the conjunction expresses this distinctly.
12. אֱלֹהִים וְאֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת פְּרָדוֹ וְאֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת פְּרָדוֹ cannot, however, well be the continuation of אֶת הִכְהֵנִים; and, as remarked on v. 8, the head and the suet are reckoned as distinct from the נְתִיחִים. Transpose with KAUTZSCH (*l. c.*) וְעֵרַךְ 10 וְעֵרַךְ אֶת הִכְהֵנִים אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת פְּרָדוֹ, as 14, 6.
13. הוּא אֱלֹהִים. So throughout the Book (in the K^{ethib}), for both the masc. and the fem., except 11, 39; 13, 10. 21; 16, 31; 20, 17; 21, 9 (where the form הוּא occurs). The epicene הוּא, which, as is well known, is in אֱלֹהִים confined to the Pentateuch,* is proved by the testimony of the cognate languages and the evidence of In- 15 scriptions, to be no archaism (as used generally to be supposed), and indeed no original element in the text of the Pentateuch. The fact that Aramaic, Arabic, Ethiopic, and Assyrian, all possess a feminine with ׀, is proof that the distinction between the two genders must have existed already in the original language spoken by the Semitic nations, when they lived together in a common home, and 20 that Hebrew consequently, even in its earliest stage, must have possessed a feminine *hi'* (cf. WRIGHT, *Comparative Grammar of the Semitic Languages*, pp. 103-5. In Phœnician, Moabitish, and old Aramaic Inscriptions, the pron. of the third person is written regularly הָא, which, as the evidence of the cognate languages, just referred to, shows, must have been pronounced *hu'* or *hi'*, accord- 25 ing as the masc. or fem. gender was required by the context. Thus, in Phœnician, we find מֶלֶךְ צָדִיק הָא (*i. e.* הָא) *he was a just king* (*Corpus Inscriptionum Semiticarum*, I, i, 1, 9), מְלָאכְתָּהּ הָא (*i. e.* הָא) *that work* (ib. I, 13), אָדָם הָא *that man* (3, 10), מְמַלְכַתָּהּ הָא (*i. e.* הָא) *that kingdom* (3, 11), שְׁתָּהּ הָא הַמְּמַלְכַתָּהּ הָא (*i. e.* הָא) *which is the year ...* 93, 2; so 94, 2), הָא הַלֶּחֶם הָא 167^b, 4, הָא הַרְבֵּרָה הָא *the year ...* 30 Inscr. of Tabnith, line 6: *Revue archéologique* '87, X, p. 2; in Moabitish, Meshah', line 6: וַיֹּאמֶר נָם הָא; line 27: כִּי הָרַס הָא *for it was pulled down*; in the

* It is also found occasionally in the MS. of A. D. 916. with the superlinear punctuation, now at St. Petersburg, containing the Latter Prophets; see the passages cited in the *Annotationes Criticæ* in STRACK'S fac-simile, p. 026 (on Ez. 30, 18).

- כ, 27 עליו וקם לו: ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל
 21 עוד: והיה השדה בצאתו ביבל קדש ליהוה כשדה החרם לכהן תהיה אחותו:
 23,22 ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחותו יקדיש ליהוה: וחשב לו הכהן
 24 את מכסת ערכך עד שנת היבל ונתן את ערכך ביום ההא קדש ליהוה: בשנת
 כה היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחות הארץ: וכל ערכך יהיה 5
 בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל:
 26 אך בכור אשר יבכר ליהוה בבהמה לא יקדיש איש אתו אם שור אם
 27 שה ליהוה הא: ואם בבהמה הטמאה ופרה בערכך וספ חמשתו עליו ואם לא
 יגאל ונמכר בערכך:
 28 אך כל חרם אשר יחרם איש ליהוה מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה 10
 29 אחותו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש קדשים הא ליהוה: כל חרם אשר
 יחרם מן האדם לא יפרה מות יומת:
 ל, 31 וכל מעשר הארץ מורע הארץ מפרי העין ליהוה הא קדש ליהוה: ואם
 32 גאל יגאל איש ממעשרו חמשתו יסף עליו: וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר
 33 תחת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה: לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו 15
 ואם המר ימירנו והיה הא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל:
 34 אלה המצות אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר סיני:

- 4 with those of the parallel provision in v. 13f., it is difficult to think that this can be the case. A scribe, it seems, must have written in error **א** for **י**, under the impression that a new case was being introduced; though it is singular that the same mistake should have been made by him twice. **Ⓞ** renders both times *καὶ γυνωσθη αὐτῷ*, exactly as v. 14. This might seem to point to **ג** *גזרע* or *גזרעה*, as the original reading; but the change from **ג** to **ה** is not a probable one; and the translators may not have distinguished carefully between Nif'al and Hof'al. The **י** in the Hof. is irregular; cf. KÖNIG, I, pp. 427. 586.
- (24) **א** *ישחטו*. For *ישחטו*, cf. 7,2, also **א** and **Ⓞ** *σφάζουσι*. The subject is different from that of *ושחט*. Cf. v. 33, and 14,13. It is, however, difficult, in such cases, to feel assured what the original reading actually was; the *implicit* subject of *ישחט* may have been supplied instinctively by the Hebrew reader (cf. v. 15), or *ישחט* itself may even have been meant as a plural, the final consonant not being expressed in writing (comp. the passages cited by DRIVER, *Notes on the Hebrew Text of Samuel*, pp. lxiii. lxiv).
- (27) **א** *טמעותו*. **א** *טמעותו*; cf. vv. 2.13.22.
- (28) **א** *או הורע*. See the note on v. 23.
א *אשר הטא* (without *עליה*); **א** *עליה* (cf. v. 14); **Ⓞ** *ἐν αὐτῇ* may express either *עליה* (cf. v. 14) or *בה* (cf. v. 23).
- (29) **א** *במקום אשר ישתחו את-העולה*, but the full phrase *במקום אשר ישתחו את-העולה* is found in **א** and **Ⓞ** *ἐν τῷ τόπῳ οὐ σφάζουσι τὰ δλοκαυτώματα*; and is supported by vv. 24. 33; 7,2.
- (31) **א** *הוצר*. This must be understood as referring back to c. 3, and might be defended by comparison with vv. 20.21, where a previous case is referred to (notice *הראשון* v. 21). But the imperf. *יוצר*, which occurs in v. 35, is more natural; cf. v. 10 *יוצר*. A present tense is found in **Ⓢ** and **Ⓞ** (*περαιορείται*); **א** *יוצר*.
- (33) **א** *ישחט*; **א** *ישחטו*. Cf. note on v. 24.
- 5 (2) **א** *טמא*, apparently by a *lapsus calami*. For *גזרע* (KAUTZSCH), cf. vv. 3^b.4^b.
- (5) **א** omits *הטאתו*; **Ⓞ** *את הטאתו*; **Ⓞ** *ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου*. The suffix in *עליה* might, no doubt, be understood in a neuter sense; but the addition of *הטאתו* is favored by analogy; for *עליה*, cf. 4,14, and the note on 4,28.
- (6) **א** omits the clause *אשר הטא וגסלה לו*, but it is found in **א** and **Ⓞ**; see also v. 10; 4,35.
- (17) **א** *ואם נפש כי*, undoubtedly a conflate reading; for the combination *ואם... נפש כי*, there is no analogy in the OT.; and Prov. 27,24, appealed to by DILLM., does not authorize the simple sense of *size, oder aber*, for *ואם*. A copyist, not observing that *כי* was about to follow, wrote in error *ואם*, supposing that the fresh case would be so introduced (cf. vv. 7.11); for *נפש כי* see 4,2; 5,1.15; 7,21.
- (24) **א** *תמשתיו*, against analogy, the apparently plural form being not really explained by the ostensible parallels, cited by EWALD, § 259^b. **א** and many Heb. MSS. (cf. DE ROSS) read *תו*, not *תיו*.
- 6 (8) **א** *המזבח*; but *המזבחה* occurs 5,12; 7,5.31, and often; so **א** here.
- (10) For **א** *מאשי יהוה* **א** gives *מאשי יהוה*; **Ⓞ** *ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου*. The first person is unusual in these laws, but agrees with *נתתי*; cf. also 7,34, and Num. 28,2.
- (14) **א** *תפני*, an inexplicable *ἀπαξ εἰρημένον*, of which not even any plausible derivation can be proposed (see suggestions in DILLM.). MERX, on the strength of **Ⓢ** *פסול-א*, proposed *תפניה*; but this, though it would yield a suitable sense (*thou shalt break it*) can hardly be right; the two verbs *תפניה... תקריב* standing as they do, *ἀσυνδέτως*, would produce a very lame sentence, and the rhythm requires imperatively that the verb shall not precede, but *follow* *מנחת* *מנחת*,—*as the... of a meal-offering consisting of pieces* (2,6, *shalt thou offer*

I recently discovered Aramaic (NÖLDEKE, ZDMG '93,99 Inscriptions of Zinjirli, near Antioch in Syria 8 cent. B. C., Panammu, line 11: בעל כסף הא *he was a possessor of silver* (see also l. 22; Hadad, line 30; Bar-Rakûb, lines 17-19; הוא בית להם כלהם פהא בית שתוא להם והא בית כיצא *and it is a house for them all; thus* (פ) *it is a winter-house for them, and a summer-house* (D. H. MÜLLER, *Die Altsemitischen Inschriften von Sendschürli*, 1893, pp. 6.18.44). It is clear that the ו of הוא in the Pentateuch, and the ו and י of הוא and היא in other parts of the OT. (except possibly in the very latest) formed no part of the original autograph. The epicene הוא must have been introduced into the Pent. in consequence of some misapprehension, at the time when the original consonantal text was supplied with the *plena scriptio*. It was thus impossible for us, consistently with philology, to leave הוא in the text, when the gender was feminine. At first, we thought of substituting in these cases היא; but upon further consideration this course appeared not to be a satisfactory one; the change would have attracted notice, while at the same time it would have perpetuated an illusion respecting the original orthography of the word. The case appeared to be one in which it was advisable to restore throughout the original orthography, which we have accordingly done. Consistency, no doubt, should have led us to discard the *scriptio plena* in other words as well; but where no philological anomaly was involved, and no false interpretation was suggested by it, this step did not appear to us to be necessary.

16) בְּנִצָּתָהּ אֵל, which is taken to mean *with its filth*. But a word נִצָּה, with this meaning, as DILMANN observes, is philologically inexplicable: it cannot have been formed either from נִצָּה (נִצָּה, נִצָּה), or from נִצָּה (even if it be granted—what in view of נִצָּה, נִצָּה by the side of נִצָּה, נִצָּה, is in fact inadmissible—that נִצָּה is the root of נִצָּה). On the other hand, נִצָּה *feathers* is a well-established word; and this sense is expressed by ὄ σὺν τοῖς πτεροῖς, ΣΘ (σὺν τοῖς πτεροῖς), פ (plumas), and even in the Mishna (*Zebahim* 6, 5) in its exposition of this passage (כא לו לנוף והסיר את המראה ואת הננופה ואת בני מעים היוצאים עמה והשליכן לבית הרשע); see LEVY, NHWB, s. v. נִצָּה. The masc. suffix (בְּנִצָּתָהּ), which is now required for the feathers would not belong to the מְרֵאָה (מְרֵאָה) is read by אֵל.

2) (6) אֵל. See note on 1; 13.

3) (5) אֵל omits הַכֹּהֲנִים. Ὁ of ἱερείς; cf. v. 2; 1, 5. 8. 11 &c.

(13) אֵל omits הַכֹּהֲנִים. Ὁ of ἱερείς; cf. the preceding note.

(16) אֵל omits לִיהוּה; but the word is found in אֵל; Ὁ τῷ κυρίῳ. Cf. v. 5; 1, 9. 13 &c.

4) (12) הוֹצִיא and וְשָׂרָף, *i. e.* (probably) הַמּוֹצִיא and הַשָּׂרָף (see on 14, 4). אֵל both express the plural (וְשָׂרָפוּ, וְהוֹצִיאוּ). The case is similar in 4, 21, where, however, only Ὁ has the plural; cf. 16, 27 where אֵל has יוֹצִיא but וְשָׂרָפוּ, while ὉΣ have two plurals.

(14) אֵל omits תְּמִים, but cf. vv. 3. 23. 28. 32. אֵל תְּמִים; Ὁ ἄμωμον.

(15) וְשָׂחַט, *scil. השחט* (see on 14, 4), *i. e.*, here, one of the elders; for the offerer (see vv. 4. 23. 29. 33) slays the victim himself. Ὁ and Σ express the plural וְשָׂחַטוּ, which would agree with וְשָׂחַטוּ; but in view of the nature of the act, it is more probable that a single elder, representing the others, would slaughter the animal, than that it would be done by all collectively.

(23, 28) אֵל omits הוֹרֵעַ אֵל; Ὁ καὶ. אֵל can only signify *or if*, introducing a new case; if, therefore, אֵל be correct, it must be supposed that the discovery of the שִׁנְנָה by the offender himself (as opposed to its being made known to him by another, vv. 23 and 28) is implied in v. 22^b (27^b). In view, however, of the terms of v. 22^b, compared

- 13 appear to be needed; בעינו, *in its appearance*, is supported by v. 55; for the sense of עין, see also Num. 11,7. So DILLM. and KAUTZSCH.
- 9) אל ונגע; ונגע; ונגע; ונגע. The conjunction is supported by the analogy of the other paragraphs of the chapter, which are introduced by ו; cf. vv. 18, 29, 38 &c. 5
- (18) אל בו בערו. Although examples of the anticipation of a subst. by a pron. occur in the OT., especially in its later parts (comp., as here, after a prep., Num. 32,33; Josh. 1,2^b the subst. omitted by ו; Jud. 21,7; Jer. 48,44; 51,56; Ez. 41,25; 42,5; 1 Ch. 4,42; 2 Ch. 26,14; Dan. 11,11), yet the idiom, except where some special emphasis is intended, is more Aramaic than Hebrew (Dan. 5,12, 10 30 &c.); and there is no apparent ground for its adoption here, especially as the ordinary בערו (alone) occurs in v. 24. It can hardly be doubted that בו is merely a corrupt transcriptional anticipation of בע in בערו.
- 14 (4) ולקה, *scil.* הלקה (IBN EZRA on Gen. 48,1 (and elsewhere); QAMHĪ on 1 Kings 15 22,38; DRIVER on 1 Sam. 16,4). אל express the plural (ולקה), precluding explicitly the possibility of the subject being incorrectly supposed to be הבהן.
- (5) ושחט, *scil.* השחט. אל ושחטו; cf. the last note.
- (13) אל ושחטו; אל ושחטו; cf. 4, 24, 33.
- (31) אל adds ודו אשר תשיג ידו; but the words are superfluous, and are doubtless a 20 mere variant of the last words of v. 30. The clause is omitted by ו.
- (41) הקצו. In clause א קצעו. ו render by the same verb in both clauses (ו does not express the words הקצו אשר). The change of verb in the same context is not probable; nor does the usage either of Hebrew or of the cognate 25 languages afford any support for assigning to קצע the meaning *to scrape*. Probably ו has dropped out (cf. נשקה Amos 8,8, for נשקעה), and we should, with W. R. SMITH (*Journal of Philology*, xvi,72), read הקצעו. The sense of *scraping* or *graving tool*; and by the Arabic قُضَاعَة *fine dust*, 'partes delectae et dispersae ex inferiore muri parte' (FREYTAG); cf. W. R. SMITH, *l. c.*, p. 71. 30
- (42) אל וקח וקח, which is harsh after ולקחו. Read with אל וטחו וקחו.
- (43) אל הקצוה. It is true, other instances occur in which the Masorites have vocalized inf. Hif. with *hireq*, instead of the usual *pathah* (see EWALD, *Lehrb.* § 238^d; KÖNIG, *Lehrgeb.* pp. 212 f. & 276); but the form is highly anomalous, and very 35 insufficiently explained by KÖNIG'S suggestion that it is due to the analogy of the perfect; for though, no doubt, it usually occurs after a noun, or a prep. having the nature of a noun (not ב, or ב, or ל), and so occupies a position which might readily admit of a finite verb, yet the syntax would not have actually permitted the finite verb to be employed. The motive, therefore, suggested in explanation of the anomaly is one which, though it might have 40 influenced the punctuators, is hardly one which could have operated with those who spoke Hebrew as a living language. The case, it can scarcely be doubted, is one of those in which the Masoretic punctuation does not represent an original and true tradition; and wherever the syntax does not permit the word in question to be treated as a perfect—as is the case, for 45 instance, in 14,46^b—the punctuation ה should be restored. Whether, however, הקצע means *to scrape* is as doubtful here as in v. 41; וטחו all use the same verb by which they express קצע in v. 41; it is better, therefore, with W. R. SMITH, for הקצוה to read הקצעו. In clause א, קח as a perfect is, of course, an entirely admissible construction; see *c. g.* 25, 48; Jer. 40, 1. 50
- (45) אל והוציא, והוציא; והוציא; והוציא; והוציא. אל והוציא, והוציא; cf. v. 42^b.
- (46) הקניר. To be construed as a perfect (cf. on 14,43); see 1 S. 25, 15; ψ 90, 15; also (with אשר) Lev. 13, 46; Num. 9, 18 (EWALD, § 286^b).

- 6 *it, for a sweet savor unto JHWH.* The word must be either a corrupt repetition of *הביאה*, or the corruption of some substantive. For examples of the rhythm, or form of sentence, referred to, which is very characteristic of the Priests' Code, see vv. 9^b.15^b; Gen. 1,27^a.3; 6,14^a.16^b; Ex. 12,8^b; 25,11^a.18^b.19^b.29^b; 26,1^b.7^b.31^b; 27,2^a.3; 28,11^b.15^a.b; 30,1^b.7^b; Lev. 23,11^b.15^b; 25,29^b; Num. 18,18^b, —in each case, the clause cited being read in close connection with the clause immediately preceding. 5
- 7 3 אֵל omits the clause *וְאֵת כָּל הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל הַקֶּרֶב*; but the words are found in אֵל and 6, as also in all parallel passages, *e. g.* 3,3.9.14; 4,8 &c. 10
- 8 (25) אֵל omits the conjunction *וְאֵת הָאֵלֶּיָּהּ*, as also in Ex. 29,22. The conjunction is omitted in אֵל, as in אֵל 3,9; 7,3. The insertion of *and*, found also in 6 3,9; 7,3, appears to be due to a different view taken by some of the Scribes, *viz.* that the tail did not belong to the fat pieces; see GEIGER, *Urschrift*, p. 467 f. 15
- 30 אֵל omits the conjunction here before *עַל־בְּנָוֵי* and *אֶת־בְּנָוֵי*, but it is found in אֵל Ex. 29,21, and is supported by אֵל 6 and some Heb. Codices. The anointing of Aaron's sons, enjoined in Ex. 28,41; 29,21; 40,15 (*cf.* Lev. 7,36; 10,7), is not narrated in Lev. 8 in the place in which it would be naturally expected, *viz.* after v. 24 (which corresponds to Ex. 29,20); hence the sprinkling described 20 in v. 30 appears to have been understood as referring to it. But Aaron himself had been already anointed (v. 12); hence it was supposed that on this occasion the oil could have been sprinkled only upon his garments, and the conjunction after *Aaron* was accordingly twice omitted.
- (31) אֵל omits *צִיְתֵי*; but *צִיְתֵי* occurs again in v. 35; 10,13; and is supported by 6 (συντέ- 25 τακταί μοι) 8 and 6.
- 9 (4) אֵל omits *נִרְצָה*; but a perf. does not suit the context; it is better, therefore, to read, with DILLM. and KAUTZSCH, the partic. *נִרְצָה*.
21 אֵל omits *כִּכְאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֵת מִשְׁחַת מֹשֶׁה*; אֵל 6, *cf.* v. 10; 8,9.17.21 &c. 30
(22) אֵל K^ethib ירו.
- 10 (10) *וְלִהְבִּירֵל* occasions great difficulty, in whatever way it is explained. The rendering *and that ye may distinguish &c.* (*cf.* RV.) is unsuitable; for the exercise of the duties referred to 'in vv. 10.11 would naturally not be confined to the 35 times when the priests entered the sanctuary (v. 9), and the rendering *and ye shall distinguish . . . and teach &c.* (which disconnects vv. 10.11 from v. 9), though grammatically possible (EWALD, *Lehrbuch*, § 351^c; DRIVER, *Tenses*³, § 206), in a context such as the present is forced and artificial. It seems either that words have been omitted between v. 9 and v. 10, or that passages from two 40 separate sources have been somewhat loosely united by the Redactor.
- (19) אֵל omits *בְּיָמֵי*, against all analogy (*cf.* הַיָּמִים Hag. 2,13; הַיָּמִים Job 8,11 &c.). For suggested explanations see STADE, p. 132; BÖTTCHER, I, pp. 280.399.
- 11 (18) In אֵל *וְאֵת הַשְּׁלֶךְ* comes between *הַכּוֹס* and *הַיְנִשּׁוּף* (v. 17), thus separating two 45 kinds of owls. The order adopted in the text agrees with Deut. 14,17.
- (19) אֵל omits *וְאֵת*, doubtlessly a scribal error. A conjunction is found in Deut. 14,18; also in אֵל 6.
(21) אֵל K^ethib לא.
(43) אֵל omits *וְנִטְמָתָם*; אֵל 6. 50
- 13 (5) אֵל omits *בְּעֵינָיו* in *his eyes, i. e.* in his opinion; so, too, v. 37. Such a qualification of the priests' observation is not found elsewhere in the chapter, and does not

- 19 (23) אל ערלים, which is inconsistent with the sing. יהיה.
 (33) אל express the plural אתכם for אתה. But in passages of this kind the change from the singular to the plural (or *vice versa*) is so frequent, even in the same sentence (*cf.* 23,22; 25,14.46^b; and often in Deut.), that it is doubtful if the plural is original. 5
- 20 (10) אל adds וְגֵאֵף אֶת־אִשָּׁתָּה. This, as Prof. T. K. ABBOTT (*Essays chiefly on the original texts of the Old and New Testaments*, 1891, pp. 15.207) has pointed out, is probably a mere error of dittography.
 (16) אל רבע. אתה to lie (see on 18,23) will naturally be construed. with the prep. את 10 (*cf.* וְעֵנָה הוּא עֵנָה דִּארְבַּע יַת עֵרְוָא עִם אֲהֵנִי עִם Gen. 36,24).
 (23) אל הגוי. The plural is expressed by אל; *cf.* 18,28.
 (25) אל לְטָמֵא, that is, *in declaring* (it) *unclean*. Ἐὐ ἁκαθαρσία, 3 15
 אַתָּה הַבְּרִיתָם לְנַחֵלָה, as 1 K. 8,53 אַתָּה הַבְּרִיתָם לְנַחֵלָה.
- 21 (4) אל בעל, which is unintelligible and certainly corrupt; בעל, thus used absolutely, cannot mean either *as a husband*, or *as a chief man*. Ἐξέτιμα, that is, קָבַלְעַ (Num. 4,20). DILLM. proposes קָבַלְעַ, understanding the verse as introductory to v. 5; but יטמא connects it rather with vv. 1-3. BÄNTSCH (*Das Heiligkeits-Gesetz*, 1893, p. 111) supposes that a word or words have fallen out, and that 20 the verse contained originally a prohibition of the priest to approach the corpse of his wife in mourning. In view of v. 2, however, it does not seem probable that this would have been forbidden; indeed a wife, though not expressly named, would naturally be included in הַיָּוֵה אֱלֹהֵי v. 2. The original text of the verse cannot, it seems, be recovered. 25
 (5) אל יקרחה, a mere error of writing.
 (7) אל יקחו twice—but יקח agrees better with קדוש הוא at the end of the verse, and with v. 8. The sing. is used vv. 1-4; the plural vv. 5,6.
 (8) אל מקרשם. Ἐ δ ἁγιάζων αὐτοῦς. The third person agrees better with the context; *cf.* v. 15; 22,9.16.
 (11) אל נקשת, but the following מת implies a singular. Ἐ ἐπὶ πάση ψυχῆ τετελευτηκίῃ, exactly as Num. 6,6 (עַל נַפְשׁ מֵת לֹא יִבֵּא); so 30
 3 15
 14) אל וְנָה. אל express ו (*cf.* v. 7). The asyndeton is very harsh and un-Hebraic. The alternative is to treat וְנָה as a gloss, which, however, is not supported 35 by v. 7.
- 22 (11) אל ויליד, which might, no doubt, be understood as a collective; but the plural, which is read by אל, and expressed by אל, is more in accordance with general usage. 40
- 23 (13) אל ונסכה.
 (18) Here and in v. 19 אל inserts two (inexact) glosses from Num. 28,27.28.
 (20) אל adds עַל שְׁנֵי קְבָשִׁים, which is ungrammatical in the present connection. The words are a gloss, added after the meaning of אָהָם had been obscured by the 45 insertions in vv. 18.19.
- 24 (11) אל את השם, for את יהוה. את השם *the name*, used absolutely for יהוה, is not, however, found elsewhere in the OT., being a post-Biblical expression (*e. g.* Mishna, Yoma 3,8), which came into use in an age when the Jews shrank from pro- 50 nouncing the sacred name itself. Here it cannot be doubted that it has been substituted for יהוה by the scribes, for the purpose of avoiding the too flagrant blasphemy of יהוה ויקב את יהוה.

- 15 (18) אֶתָּהּ אֵל; so also v. 24. When שָׁבַב is used of illicit intercourse, an accompanying אֵת, if followed by a suffix, is regularly vocalized by the Masorites, as though it were the *object* of the verb in the accusative (Gen. 34, 2; Num. 5, 13 *al.*). This, however, can hardly be anything but an artificial distinction drawn by the punctuators; there is no other indication of שָׁבַב being construed with an accus. the *Q'vè* יִשְׁבְּבֶנָּה Deut. 28, 30 obviously proving nothing as to the usage of the living language), and שָׁבַב עִם is found constantly in the same sense (v. 33; Deut. 22, 22-29 *al.*). No doubt, the original pronunciation, in all the cases referred to, was אֶתָּהּ.
- (31) For אֵל הַזְּרָתָם אֵל reads וְהוֹרַתָּם; so Ἐ (καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε), and Ἰ. This reading is adopted by DILLM. and KAUTZSCH. The idea of *warning* seems, however, to be less suitable to the context than that of *separation* for the uncleanness here alluded to was mostly of a kind that could not be avoided, though it might be ceremonially removed, or neutralized, by a rite of purification); and in support of אֵל *cf.* 22, 2. 15
- 16 (21) אֵל K^othib יִדוּ.
- (32) אֵשֶׁר יִמְשַׁח אֹתוֹ; *scil.* הַמוֹשַׁח בְּשֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה (IBN EZRA); Ἐ paraphrases by a plural, Ἰ by a passive. *Cf.* on 14, 4-5. 20
- 17 (8) עֲשֵׂה אֵל (ἔσθ' ἄν ποιήσῃς). Elsewhere in H (as frequently also in P) עֲשֵׂה is used as a sacrificial term; *cf. e. g.* 22, 23, 24; 23, 12.
- (13) אֵל מִקְנֵי; but מִבְּיָת is the reading of אֵל and Heb. codd.; *cf.* vv. 3. 8. 10; 22, 18.
- 18 (9, 11) DILLM. and KAUTZSCH read מוֹלֶרֶת אֵל for מוֹלֶרֶת אֵל, but the alteration does not seem to be necessary; the substantive (Gen. 48, 6) is defensible.
- (17) אֵל שְׂאֲרָה, an abstract form, occurring only here; but שְׂאֲרָה is supported by vv. 12, 13, and by Ἐ οὐκείαι σου.
- (23) אֵל לִרְבִּיעָה, treating the verb as transitive, the subject (*cf.* 20, 16, with אֶתָּהּ) being the animal. But in spite of the word being so construed in the Talmud (LEVY, 30 NHWB. s. *rv.*), it is very doubtful if this is correct. רַבֵּעַ must be the Aram. רַבֵּעַ, *to live*, for which רִבְיָן (Arabic رِبِيض) is the proper Hebrew equivalent. With לִרְבִּיעָה (*cf.* SIEGFRIED-STADE 701^a) the subject will, of course, be the woman.
- (27) אֵל הָאֵל, as seven times besides in the Pent. (against הָאֵל some 80 times, and אֵל some 180 times), and 1 Ch. 20, 8 (אֵל). The word is written similarly in Phœnician (*e. g.* CIS. I, 1, 3, 22; 14, 5; 93, 3), though it was pronounced probably as a dissyllable; in Plaut. Pœn. v, 1, 9 it is transliterated *ily*, and the cognate dialects have generally a dissyllabic form. The nine occurrences of the form אֵל can hardly be due to any but accidental causes; the pronunciation, we may be sure, was still אֵל; and there is no reason why the usual orthography should not be preserved. 40
- (28) אֵל הַגּוֹי, much against usage (see *e. g.* Deut. 7, 1; 9, 1). The plural is found in Ἐ (τοῖς ἔθνεσι) Ἰ; and is in agreement with v. 24.
- 19 (20) הַקְּפָה אֵל. It is true, a Nif'al is not unfrequently strengthened by the addition of an absolute inf. *Qal* (GES.-KAUTZSCH, § 113, 3^b, Rem. 2; DRIVER on 2 Sam. 45 20, 18 f.); but a *Hof'al*, here and 2 Kings 3, 23, is anomalous and strange. Of the two forms of the abs. inf. Nif., the Hebrew ear appears to have been guided by the assonance to prefer almost uniformly the form נִקְפַל with the perfect (as נִשְׂאֵל נִשְׂאֵלִי 1 Sam. 20, 6), and the form הִקְפַל or הִקְפַל with the imperfect (as וְאֵם הִקְפַל וְאֵבֶל Lev. 7, 18; וְהָרַת הַבָּרָה Num. 15, 31); and the punctuators, deeming this to be a rule of the language, may have been led accordingly, when the form הִקְפַל occurred exceptionally beside a perfect, to vocalize it as if it belonged to a different conjugation (*cf.* BÖTTCHER, II, p. 228).

PRINTING BY W. DRUGULIN
POLYCHROMY BY J. G. FRITZSCHE
PAPER FROM FERD. FLINSCH
Leipzig

[All rights reserved]

- 24 (16^b) אֱלֹהִים (without the art.), which labors under even a greater disadvantage than הַשֵּׁם in v. 11. Read, with וְ, and in agreement with clause ^a, שֵׁם יְהוָה.
- 25 (11) אֱלֹהִים adds שְׁנֵת הַקְּהֻמָּשִׁים שְׁנֵהּ, which is heavy and redundant after הִיא. If the words are genuine, the passage must be explained upon the analogy of the 5 rare construction found in Ez. 11,15; 21,16 (DRIVER, *Tenses*³, § 201 *Obs.*). In all probability, they are simply a gloss on the demonstrative pronoun.
- (30) אֱלֹהִים K^cthib לא.
- (33) אֱלֹהִים omits לא. The negative is expressed by אֵין, and is required by the sense.
- (35) אֱלֹהִים adds וְהִוָּשֵׁב. The words are difficult, idiom not permitting them to be 10 taken as in apposition to the suffix in בּוֹ (cases such as 1 K. 14,6; ψ 69,4; Job 25,2 not being parallel). וְ has ως προσηλύτου και παροίκου, which suggests the reading וְהִוָּשֵׁב. We might emend the text and read: כְּגַר כְּתוֹשֵׁב יִחִיהַ עִמָּךְ (cf. v. 40); but as כְּגַר, instead of שְׂכִיר (v. 40), is a strange term to use with reference to a native Israelite, it seems better to treat the words as a gloss, due 15 to the influence of vv. 23.47.
- (36) אֱלֹהִים וְחִי, but a verb is required, which וְחִי can hardly be, the contraction in a verb being opposed to all analogy (cf. OLSHAUSEN, *Lehrbuch*, p. 480). Read וְחִי as v. 35, and with a conjunctive accent as 18,5. (Or וְחִי, as 2 Sam. 12,22).
- (47) אֱלֹהִים לְגַר הַוָּשֵׁב; but לְגַר וְלְהוֹשֵׁב is supported by אֵין; אֱלֹהִים and Heb. Codd. have also the 20 conjunction.
- 26 (41) The context is unfavorable to אָלְךָ and וְהִבְאֵתִי being understood as simple futures. The verbs, it seems, must stand in a dependent sentence, subordinate 25 to והתורו, and the tenses will have a modal force, *I had to walk—and to bring* &c. (cf. DRIVER, *Tenses*, § 39,β). For אִם with a hypothetical force (*if perchance*), cf. 1 Sam. 20,10. The particle is to be understood as referring backwards to והתורו, and not as introducing the protasis to וְנִכְרַתִּי (v. 42).
- (44) אֱלֹהִים וְאֵף נָם זֹאת אֵלֶּה. וְאֵף, alone, however, can hardly be right. What is wanted is בּוֹאֵה; cf. v. 27 and ψ 27,3. In one stage of the Hebrew alphabet ב and מ 30 closely resembled each other (DRIVER, *Notes on Samuel*, p. lxxviii); and the second of the two similar letters may have fallen out in consequence.
- 27 (23) אֱלֹהִים הַקְּרָקֶה *his*. In spite of the parallels which exist (EWALD, § 290^d), the art. with the suffix can hardly be original; twelve times in this chapter the normal קְרָקֶה occurs. The rendering of וְ, in which the pronoun is not expressed, might be thought to point to הַקְּרָקֶה; but elsewhere also in the chapter the pronoun is not recognized by וְ, though expressed regularly in the Hebrew.

Syracuse, N. Y.

Stockton, Calif.

Princeton Theological Seminary-Speer Library

1 1012 00007 1524